

“Televīzijā to spēli skatījos un redzēju, kā viņš krit un satraumējas.

Dēls teica, ka Kristaps ir slimnīcā un drīz būs operācija. Pirms tās neko vairāk arī viņš nevar pateikt – tik vien to, ka pēc tam ārstēšanās būšot ilga. Tad jau redzēs, kā būs ar spēlēšanu. Ceru, ka atveseļojoties, kad viņam jau būs labāk, Kristaps atbrauks arī uz Latviju,”

saka Kristapa Porziņa vecmāmiņa Antonija Trumsiņa.

→ 5. lpp.

Pielikums

Arī interjera dizaineriem savi noslēpumi

Meklējiet iekšlapās!

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 17
(11 253)

Cena 0,68 eiro

Piektdiena, 2018. gada 9. februāris

Laiks meža darbiem

Kā stāsta aptaujātie mežizstrādātāju pārstāvji, gada nogalē traktori grima un lūza pat smilšainākās vietās. Smagajam transportam tika slēgta liela daļa ceļu. Daudzi palaida strādniekus atvaļinājumā vai piespiedu dīkstāvi izmantoja tehnikas apkopei. Tīkmēr gan apaļkoksnei, gan malkai un šķeldai strauji cēlās cena. „Pat neatceros, kad zāģbaļķi maksājuši 40–60 eiro/m³ atkarībā no koka sugas,” teic biedrības *Meža konsultants* vadītāja Sigita Vaivade. Decembra beigās mežsaimniecībā

tika izsludināta dabas katastrofa. Vienīgais gūvums – nav jāmaksā sods par nepiegādāto izejmateriālu. Almālē pie izvestās koku un zaru kaudzes sastaptais SIA *Sveaskog* pārstāvis Āris Vectīrelis teic: „Dažas minūtes varu atlicināt, bet tūlīt jābrauc apskatīt pārējos objektus.” Uzņēmums attīra vietu no kokiem un krūmājiem. Tas ir zemniekiem vajadzīgs pakalpojums, jo par apsaimniekotu zemi atzīst tikai tādu, uz kuras šāda aizauguma nav.

„Laukus un grāvjus tīrām bez maksas un

„Pašlaik darba ir pāri galvai, jo pēc nedēļas var atsākties slapjums, kas liks mežizstrādi piebremzēt. Tagad galvenais ir materiālu dabūt līdz krautuvei,” saka SIA *Sveaskog* pārstāvis Āris Vectīrelis.

Pēc rudens lietavu radītās dīkstāves mežsaimnieki strādā intensīvi, baidoties, ka drīz var sākties atkusnis.

zemniekam vēl samaksājam, ja tur ir ne tikai šķeldojamais materiāls vien. Šobrīd šķelda ļoti pieprasīta. Slapjā laika dēļ vietējā tirgū radies iztrūkums, un pircējs gatavs maksāt teju trīskāršu cenu,” stāsta Ā. Vectīrelis.

Pēc speciālista teiktā, ar šķeldošanu nodarbojas tikai lielie zemnieki, kuriem ir attiecīga tehnika un līgumi. Tiem, kuru pamatnozāre ir lauksaimniecība, krūmāju izciršanai izdevīgāk noligt kādu uzņēmumu.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Vai islāma invāzija ir neizbēgama?

Profesora Leona Taivāna atbilde bija skarba: „Protams. Tā ir sākusies, un neviens to neapturēs.”

→ 3. lpp.

SŪTIET SUŅU FOTOGRĀFIJAS!

Kurzemnieka lasītāji! Līdz 13. februārim sūtiet e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv savu suņu fotogrāfijas (ar nelielu aprakstu)! Tās tiks izmantotas, gatavojot lappusi par Dzeltēnā suņa gadu, kas sāksies 16. februārī. Par tām varēs balsot *Kurzemnieka* feisbuka lapā. Trīs labāko fotogrāfiju autoriem būs balviņas (norādiet autoru!).

Pirmdien, 12. februārī:

- Kā tīra ceļus pagastos.
- Tuvplānā – Raits Valters.
- Alsungas vidusskolas 12. klase.
- Vai dārzeni un augļi kļuvuši lētāki.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Vai uz pašiznīcināšanās ceļa?

Inguna Spuleniece
tāl. 63350565,
inguna.spuleniece
@kurzemnieks.lv

Austrumu pētniece Ingrida Kleinhofa (Latvijas Universitāte) Kuldiņģā diskutēja par civilizāciju mijiedarbību masveida migrācijā pieskārs pavisam negaidītai tēmai – kāpēc latvieši tik stipri nolēmuši izmirt. „Kāpēc negribam savu ģenētisko materiālu, ģīmi un līdzību nodot tālāk? Neradot bērnus, cilvēki paši izvēlas izmirt,” uzsvēra pētniece, pretī liekot

„Tagad maizīte ir,
bet bērnu
vienalga nav.”

kuplās ģimenes citās civilizācijās, no kuru invāzijas tik ļoti baidāties, pretī neko nedodot. Izvēle neradīt bērnus nav atkarīga no algas, nesakārtotās nodokļu politikas vai citas valdības rīcības. „Kara laikā nebija maizes, bet bija pašsaglabāšanās instinkts. Tagad maizīte ir, bet bērnu vienalga nav,” secina I. Kleinhofa. Runājot ar 30 gadus vecām mammām, kuras dzīvo Latvijā un peļņā uz ārzemēm netaisās, dzirdama atbilde: „Ne jau valdībai dzemdējam. Un ne jau ģimenes pabalsts un piemaksa būs noteicošā, lai ģimeni paplašinātu. Bērni ir mūsu turpinājums.”

Vienlaikus zinu arī sabiedrības attieksmi pret kādu inteliģentu (mūziķu) ģimeni, kurā aug pieci bērni no sešiem mēnešiem līdz astoņiem gadiem. „Viņi ir veseli, talantīgi un gudri. No pabalstiem ģimene nedzīvo. Tikai pēc katra nākamā man nākas izturēt kolēģu un kaimiņu līdzjūtīgos skatienus un jautājumus, vai tad jaunie gatavojas saražot vēl kādu,” pažēlojas viņu vecmāmiņa. Mazajiem neesot daudz to tehnoloģisko *fiču*, ar kādām citās ģimenēs apkrauta vienīgā atvase. Toties viņiem tiek mīlestība, sarunas ar vecākiem, nevis datora ekrānu vien. Diemžēl šeit nedarbojas savulaik ierastais dzimtas modelis, kad mazbērnus palīdzēja pieskatīt vecvecāki, – omammai un opapam līdz pensijai vēl ilgi jāstrādā. Tomēr ģimene atrod laiku tradicionāli nedēļas nogalēs būt kopā pie saimes galda, nodarboties svaigā gaisā, gan sniegu rokot (kopā!), gan pikojojies (atkal kopā!).

I. Kleinhofa pēc Libānā pavadītajiem gadiem secina: islāma pasaulē ir ļoti maz bērnu ar autismu un tādu, kas ir vientuļi un vecāku aizņemības dēļ nosēdināti pie planšetes. Tur bērni ir statusa simbols. Daba nemīl tukšumu, tādēļ, visticamāk, kad eiropieši paši sevi iznīcinās, domājot tikai par materiālo labklājību, mūsu vietā nāks citi. Visticamāk, no tām zemēm, kurās bērns ir vērtība. Un cilvēces vēsturē tā nebūs pirmā reize.

MANUPRĀT

Vistaisnīgāk būs, ja izdosies vienoties pašiem

Tiesu sistēma aizvien plašāk popularizē tādu samierināšanas veidu kā mediāciju. Tas ir brīvprātīgs process, kurā konfliktējošās puses ar profesionāla palīdzību pašas mēģina atrast konstruktīvu konflikta risinājumu. Man tas šķiet pats saprātīgākais domstarpību risināšanas veids, kurā abām pusēm iespējams gūt labāko risinājumu. Jo, tiesājoties pēc likumiem, reizēm gadās arī tā, ka, profesionāļiem veikli manevrējot ar termiņiem un nereti izmantojot apbrīnojamas runas dāvanas, var pat pierādīt, ka māja ir kuģis. Ne, ne, labāk ir vienoties pašiem!

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolantah99@gmail.com

LABOJUMS

Rakstā *Vai atkritumu savākšanā beidzot skaidrība?* neprecīzi nosaukta uzņēmumā *Kuldiņģas komunālie pakalpojumi* nopērkamā atkritumu maisa cena. Viens maksā nevis 2,79 eiro, bet 1,74 eiro. Inguna Spuleniece lūdz atvainot par kļūmi.

22. janvāra *Kurzemnieka* rakstā *Jaunie uzņēmēji var iesaistīties projektos* ieviesusies kļūda tekstā par minimālo darba algu. Pareizi jābūt šādi: minimālā alga bruto jeb uz papīra ir 430 eiro, bet uz rokas – 346,16 eiro. Autore Lāsma Reimane lūdz atvainot par kļūdu.

MUMS ZVANA

Vairāki jautājumi par baseinu

Vairākas *Kurzemnieka* lasītājas interesējas par kārtību, kāda ir Kuldiņģas novada sporta skolas baseinā.

„Gājām uz baseinu ar dēlu, kuram šomēnes palika septiņi gadi, bet skolā viņš vēl neiet. Man prasīja samaksāt arī par puiku. Varbūt esmu pārpratusi, bet līdz šim domāju, ka pirmsskolēniem baseins ir par velti,” teic kāda kuldiņģiete. Viņa labprāt pirktu abonementu, tādēļ vēlas uzzināt, cik ilgā laikā tas jāizmanto: „Ja tas jāizdara īsā laikā, tad nevaram pirkt, jo ziemā bērni slimo, nav paredzams, cik bieži varēsim uz baseinu aiziet.”

Kāda cita kundze grib zināt: kādēļ tad, ja nopirkta biļete uz baseinu, pirtīm un sāls istabu, pirms sāls istabas ir jāapgērbjas, tajā nevar iet peldkostīmā: „Pēc baseina un pirts apmeklējuma nav patīkami tur sēdēt džinsos un džemperī.”

Atbild sporta skolas direktora vietnieks sporta darbā Ivo Solomahins: „Līdz skolai bērniem par baseinu tiešām nav jāmaksā. Šajā reizē darbinieki ir kļūdījušies. Atvainojos kundzei par sagādātajām neērtībām.”

Abonementa tērēšanai nav ierobežots laiks. Kad tas ir nopirkts, trīs mēnešos jāaktivizē, bet pēc tam var nākt tik bieži, cik vēlas. Abonementu var arī dāvināt, bet tad dāvanas saņēmējam pirmo reizi uz baseinu jāatnāk trīs mēnešos.

Sāls istaba ir no baseina un pirtīm atsevišķs pakalpojums. Tā atrodas vestibulā pie ieejas. Ja cilvēks vēlas, no baseina iznākot, var uzvilkt halātiņu, aplikt dvieļi un tad doties uz sāls istabu.”

Inguna Spuleniece

PĒC PUBLICĒTĀ

Sāp vienaldzība

Pēc raksta *Suņi noploša vairāk nekā 40 briežus* (2. februārī), kā arī Dainas Tāfelbergas redzējuma par šo tēmu (5. februārī) redakcijai piezvanīja kādreizējā veterinārārste no Turlavas. Tāpat kā cietušie briežu dārza īpašnieki, arī viņa sašutusi par ierēdņu un sabiedrības attieksmi.

„Manuprāt arī Pārtikas un veterinārajam dienestam vajadzēja palīdzēt savākt beigtos un meklēt pazudušos dzīvniekus, nevis par varītēm censties atrast kādu labturības pārkāpumu,” uzskata turlavniece. „Neticama ir sakritība, ka tāda ļaunprātība notiek tad, kad saimnieki aizbraukuši. Ne jau svešie to zināja, bet kaimiņi. Kādreiz mazbērni tik ļoti priecājās, kad braucām briedīšiem garām. Tagad asaras saskrien, zinot, kas ar tiem noticis. Sāp arī citu cilvēku vienaldzība. Ja policija vainīgos nesameklēs un nenosauks vārdā, ticība būs zudusi pavisam.”

Savukārt kuldiņģietis Tālis ierosina ieviest bargāku sodu par privātīpašuma aizskārumu: gan par ieiešanu privātā teritorijā (neatkarīgi no tā, vai ir apdzīvota), gan par kaitējumu. Būdam mednieks, kuram Skrundas pusē ir īpašums, viņš ne reizi vien saskāries ar gadījumiem, kad nepiederošie šiverē pa svešiem dārziem, mežiem, saimniecībām, pat nodedzina mājas, bet tā īsti neviens nav sodīts.

Dora Pļavniece

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Sporta laukumā mašīnas nestāvēs

Kāda Kuldiņģas 2. vidusskolas audzēkņa tētis *Kurzemnieka* redakcijai izteica neapmierinātību, ka skolas sporta laukumā tiek novietotas automašīnas.

„Ar to nav mierā daudzi vecāki, jo tas var apdraudēt bērnus,” viņš saka. Direktore Guntra Buivida uzsver, ka tas tiks novērsts līdz pavasarim, kad bērniem laukums būs vajadzīgs nodarbībām: „Tāda kārtība izveidojās ēkas remonta laikā, kad pagalmos bija smagās automašīnas, ceļamkrāni un konteineri. Automašīnām paliks pagalmi, pavasarī tiks atbrīvots otrs, kas līdz šim netika izmantots. Par to esam runājuši arī ar bērniem, kuri paši tur liek mašīnas. Domāju, ka tiks uzlikta ceļa zīme, kas aizlieds tur mašīnas novietot, turklāt mums vēl ir caurlaižu sistēma. Taču jāatzīst, ka stāvvietu ap skolu pietrūkst. Tā ir problēma.”

Iveta Grīniņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Šodien sākas ziemas olimpiskās spēles. Vai tās skatīsieties?

Matiss Kopitko, ēdināšanas speciālists:

– Domāju, ka ne, jo ziemas spēles mani neaizrauj. Neesmu arī neko dzirdējis, kādos ziemas sporta veidos mūsējie Latviju pārstāvēs. Neviens cits sporta veids mani neinteresē, tikai pats nodarbojos ar svarcelšanu.

Alekss Žernovs, skolnieks:

– Esmu dzirdējis, ka spēles sāksies. Visticamāk, ja kāds pateiks, ka jāskatās, tad paskatīšos. Neesmu liels sporta fans. Ir dzirdēts, ka mums ir labi skeletonisti un bobslejisti. Visbiežāk iznāk skatīties hokeju, kad ir pasaules čempionāts.

Elīna Voika, māmiņa:

– Centīšos skatīties – tas ir liels notikums. Parasti cilvēki interesējas par tiem, kuriem labi veicas, un tie droši vien būs skeletonisti un bobslejisti. Visi sporta veidi ir interesanti, un reizi četros gados var paskatīties, kas pasaulē notiek. Ja arī ikdienā par sportu daudz nedomā, olimpiādes laikā vienmēr rodas azarts.

Dace Pole no Saldus:

– Straujais ikdienas ritms noteikti neļaus noskatīties visu, bet noteikti gribēsies zināt vismaz rezultātus. Noteikti labi ies bobslejā. Mana dzīvesbiedra dēls, bobslejists Raivis Zīrups arī būtu braucis uz olimpiādi, bet slimības dēļ nepiedalīsies. Tomēr jutīsim līdzīgi draugiem un kolēģiem.

Andrejs Grjunbergs, bezdarbnieks:

– Noteikti skatīšos bobsleju un skeletonu. Es olimpiskās spēles skatos vienmēr! Vēl interesējos par hokeju. Žēl, ka šogad mūsējie nepiedalīsies.

Arvis Porgailis, brīvmašīnists:

– Visu pamatskolas laiku aktīvi sportoju, bet, kā tās durvis aizvēru, tā par sportu vairs neinteresējos. Vienīgi bobsleju paskatīšos, kad mūsējie brauks. Bet, kad iet *Formula 1*, tad gan divas stundas mani var neaiztikt (smejas).

Lāsma Reimane, Aivara Vētrāja foto

Paldies, ka popularizē 112

Vakar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas daļas priekšnieks Aleksandrs Štefaņuks laikraksta *Kurzemnieks* žurnālistei Ivetai Grīņīnai pasniedza Goda rakstu par atbalstu vienotā ārkārtas palīdzības tālruņa 112 popularizēšanā un izglītošanā par ugunsdrošību.

11. februārī Eiropas Savienībā ir tālruņa 112 diena. VUGD darbinieki arī izglīto skolēnus, kā pareizi rīkoties ārkārtas situācijās, īpaši uzsverot, kad jāzvana 112 un kas jāsaka dispečerei, kas notiek, ja saņemts viltus zvans. Par negadījumu nekavējoties jāziņo pa tālr. 112, nevis jāskatās filmēt vai fotografēt.

Eiropas vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs 112 izveidots 1991. gadā, Latvijā tas ieviests 1997. gadā. Pa tālr. 112 var sazināties ar VUGD, Valsts policiju, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu un gāzes dienestu. Ik dienu VUGD zvanu centros strādā 20 dispečeri, kuri diennaktī saņem vidēji 3300 zvanus.

Ar VUGD Goda rakstu vēl tika apbalvoti žurnālisti no laikrakstiem *Dzirkstele*, *Staburags*, *Ludzas Zeme* un LTV Rīta Panorāmas kolektīvs.

Iveta atzina, ka pagaidām viņai ir neliela pieredze, rakstot par VUGD, ka pirms viņas to *Kurzemniekā* cītīgi darījis Juris Lipsnis. „Cilvēki šajā dienestā ir ļoti atsaucīgi, un sabiedrisko attiecību speciāliste Anete Strazdiņa, kuras uzdevums ir sagatavot atbildes, to dara ātri un profesionāli,” saka žurnāliste. Un piebilst – gan šī dienesta, gan neatliekamās medicīniskās palīdzības un policijas darbu diemžēl sabiedrība pietiekami nenovērtē.

Daiga Bitīniece
Aivara Vētrāja foto

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Zog degvielu un vadus

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste sabiedrisko attiecību un sadarbības jautājumos Signe Šteinberga.

2. februāris. 16.55 saņemta ziņa, ka Kuldīgā, Mucenieku ielā, noticis satiksmes negadījums: 1945. gadā dzimis vīrietis ar automašīnu *VW Polo* uzbraucis 2008. gadā dzimušai meitenei, kura brauktuvi šķērsoja pa gājēju pāreju. Meitenei ir kājas trauma. Uzrakstīts administratīvā pārkāpuma protokols.

3. februāris. Pēc pusnakts konstatēts, ka Alsungā blakus ceļam izdemolēts un apzags transformatora skapis – nozagta vara sliede un vadi. Sākts kriminālprocess. 10.36 saņemta informācija, ka Kurmālē pie kādām mājām stāv vīrietis ar nazi. Notikuma vietā konstatēts, ka sabojāta automašīna *Volvo*. Sākts kriminālprocess. Pārbaudāmais ir 1987. gadā dzimis vīrietis, viņš aizturēts un slimnīcā nogādāts narkotisko vielu konstatēšanai. Sākta administratīvā lietvedība.

4. februāris. 10.30 konstatēts, ka Kuldīgā, Jelgavas ielā, dzīvoklim atlauztas durvis, nozagta slīpmašīna, alumīnija kāpnes un keramiskā izlietne. Sākts kriminālprocess.

5. februāris. 8.37 konstatēts, ka Kuldīgā, Tehnikas ielā, no smagās automašīnas *Volvo* nozagts ap 150 litru dīzeļdegvielas. Arī 7. februārī turpat ap vieniem naktī konstatēts, ka no automašīnas *Volvo*, atlaužot tvertni, mēģināts nozagt degvielu. Sākts kriminālprocess.

6. februāris. Pirms 16.00 saņemta ziņa, ka uz ceļa Rīga–Liepāja 1969. gadā dzimis vīrietis ar auto *VW LT35*, kuram bija piekabe, neņēma vērā laika apstākļus, neievēroja drošu ātrumu un pretējā joslā izraisīja sadursmi ar otru tādu pašu automašīnu, ko vadīja 1995. gadā dzimis vīrietis. Abi no medicīniskās palīdzības atteikušies. Uzrakstīts administratīvā pārkāpuma protokols.

7. februāris. Trijos naktī Kuldīgā pa Ķeļšu ielu 1979. gadā dzimis vīrietis ar automašīnu *VW Transporter* brauca 2,86 promiņu reibumā un bez vadītāja apliecības. Sākts kriminālprocess. 9.20 saņemta informācija, ka Kurmālē no transformatora apakšstacijas nozagti vadi, tos nokniebjot.

Uzklausīja Iveta Grīņīna

Pasaule mainīsies – un būtiski

„Par kristietības un islāma mijiedarbību jārūnā uzmanīgi, lai nekļūtu islamofobiski, taču informācijai jābūt maksimāli patiesai,” tā Kuldīgā diskusijā par civilizāciju saskarsmi masveida migrācijā atzina Latvijas Universitātes (LU) profesors Jānis Priede. Diskusija LU Kuldīgas filiālē notika 76. starptautiskajās konferencē kā Āzijas studiju nodaļas austrumpētniecības sekcijas izbraukums. Filiāles direktore Ruta Karloviča uzskata, ka Kuldīgā šāda minikonference ir kas nebijis. Tajā kopā ar mācību spēkiem piedalījās klausītāji no Valsts policijas, sociālā dienesta, arī citi interesenti. R.Karloviča izteica nožēlu, ka vairāki pedagogi, kas iepriekš pieteicās, tomēr neizmantoja iespēju diskutēt par migrāciju, reliģiju un terorismu no zinātnisku argumentu un aprēķinu viedokļa.

DISKUSIJAS DALĪBNIEKI

Profesionāli Austrumu pētnieki ar daudzu gadu darba un dzīves pieredzi Āzijā un Tuvajos Austrumos: LU profesori Jānis Priede, Leons Taivāns, arābu valodas pasniedzēja Ingrīda Kleinhofa, Kaspars Kļaviņš (Abu Dabi Tehnoloģiskā koledža).

Kuldīgas mācītājs Viesturs Pirro un Latvijas Universitātes profesors Jānis Priede vienojas: kristīgajām organizācijām Eiropā vajadzētu daudz vairāk palīdzēt bērniem bez ģimenes, lai no bērnunamiem nenāktu jaunieši, kurus viegli apvārdot un padarīt pakļāvīgus citām civilizācijām. Prakse, ka bez vecākiem palikušie nonāk baznīcas aizgādībā, Eiropā bijusi gadsimtiem, arī pirmskara Latvijā.

„NEVIENS TO NEAPTURĒS”

Profesors Leons Taivāns (atzinies, ka kļuvis par Kuldīgas arhitektūras fanu) sniedza ieskatu kristīgās un islāma civilizācijas izcelsmē, galvenajās atšķirībās un attīstības tendencēs. Tagadējās gigantiskās izmaiņas pasauli būtiski mainīšot. „Lielas reliģijas izaudzē civilizācijas, bet tās ar laiku mirst kā pašnāvēnieces,” profesors sāka lekciju ar vēsturisko ciklu teorijas pārstāvja, vēsturnieka un sociologa Arnolda Toinbija atziņu. Uz jautājumu, vai islāma invāzija ir

neizbēgama, atbilde bija skarba: „Protams. Tā ir sākusies, un neviens to neapturēs.” J.Priede beigās gan piebilda, ka Eiropa tāpat kā Tuvie Austrumi nekur nepazudīs, jo līdzīgas invāzijas bijušas vairākas reizes.

NO KLOSTERA – ISLĀMĀ?

Arābistikas eksperte Ingrīda Kleinhofa, kura teju 20 gadus dzīvojuši Libānā, prezentēja divus tematus: arābu sievietes un viduslaiku tradīcijas 21. gadsimtā, kā arī islāma radikalizācija Latvijā

un terora draudi. Viņa atzina, ka daudzi konvertīti jeb cilvēki, kuri pārgājuši citā ticībā (šajā gadījumā – musulmaņu), varētu būt ļoti reliģiozi kristieši: „Pārsvārā viņi ir ideālisti, kas mūsu sabiedrībā nav iederējušies, meklējuši ceļu kristietībā, arī tajā vīlušies vai nav pieņemti. Tas ir izteikts kristiešu klosteru kontingents, kas musulmanismā veido savu pasauli.” I.Kleinhofa atgādināja, ka kaujiņnieku vervētāji strādā ļoti gudri, un informācija internetā pārsvārā esot izskaistināta un melīga:

„Konvertītiem dažkārt gadās kā kredītaņēmējiem bankā – līgums parakstīts, bet mazie burtiņi lapas apakšā, kur rakstīts pats galvenais, nav izlasīti.” Savukārt profesors Kaspars Kļaviņš stāstīja par savu darbu Ēģiptē un Apvienotajos Arābu Emirātos, uzsverot, ka no ekstrēmīstiem un terora baidās arī arābi. Vēl viņš norādīja, ka Tālo Austrumu cilvēki, kuru reliģija ir dzenbudisms un citas, vairāk raugās sevī, bet Tuvo Austrumu ļaudis tāpat kā eiropieši vainīgo meklē ārpusē.

„Konvertītiem gadās kā kredītnēmējiem: līgums parakstīts, bet mazie burtiņi lapas apakšā, kur rakstīts galvenais, nav izlasīti.”

Inguna Spulniece
Aivara Vētrāja foto

Jāatbalsta savējie

Skrundas biedrības *Mini SD* sociālais projekts iekļuvis labdarības veikalu *Otrā elpa* ideju konkursa finālā. Skrundenieki iecerējuši veidot tehnisko līdzekļu bezmaksas nomas punktu. Lai līdz 31. martam par to nobalsotu, jādodas uz kādu labdarības veikalu Rīgā vai Liepājā (www.otraelpa.lv), jāizvēlas pirkums un jāatdod balss par finālistiem.

Cantus 50. jubilejai sauc kopkori

Kuldīgas mūzikas skolā bijušie kora *Cantus* dziedātāji reizi mēnesī varēs atkal salāgot balsis, gatavojoties 50. gadskārtas koncertam.

Pieteikties var līdz 15. februārim, jānorāda balss grupa. Pirmais mēģinājums – 24. februārī 10.00. Diriģente Maruta Grigale atklāj, ka koncerts izskanēs 16. jūnijā, tad uzstāsies arī kopkoris. Vairāk nekā desmit dziedātāju jau pieteikušies. Kopmēģinājumi būs sestdienās, domāts apgūt trīs skaņdarbus: „Esmu iecerējusi diezgan sarežģītas dziesmas, bet redzēsim, kādi dziedātāji atnāks.”

Savukārt *Cantus* pašreizējais sastāvs atskaņos 50 gadu zelta fondu – vairākus skaņdarbus no katras desmitgades. Aicināta operdziedātāja Aira Rūrāne un vairāki diriģenti, kuri karjeru mūzikā sākuši vispirms kā *Cantus* dziedātāji. „No katras desmitgades būs pa diriģentam. Parasti jubilejas koncertos kora priekšā stājas tie jaunie diriģenti, kuri ceļu sākuši šeit, bet nu jau viņu ir tik daudz, ka visiem tādas iespējas nebūs.”

Jāpārskata lauki un jāprecizē

No šīs nedēļas zemnieki var precizēt lauku bloku ainavu elementus šim gadam, informē Lauku atbalsta dienests (LAD).

Tas jā dara, ja laukkopis vēlas iekļaut jau sakoptu platību, pievienot jaunus ainavas elementus vai izņemt neapsaimniekotu platību. Lauka sakoptība tiks vērtēta dabā (vai nav krūmu, celmu, kūlas utt.). Precizēšanas pieprasījumā var savu platību nošķirt no kaimiņa zemes. To izskatīs sezonas laikā. Vislabāk izmantot ģeogrāfisko informācijas sistēmu, kurā apkopota jaunākā informācija: <http://karte.lad.gov.lv> vai EPS (elektroniskajā pieteikšanās sistēmā). LAD atgādina, ka lauku bloka precizēšanas pieprasījums, kuru var iesniegt līdz aprīlim, nav iesniegums platību maksājumiem.

Šogad ir izmaiņas nosacījumos, kas jāņem vērā, norādot ekoloģiski nozīmīgās platības. Par tām tiek uzskatītas papuves, dižkoki, alejas un dižakmeņi, koku, krūmu puduri vai akmeņu kaudzes, laukmales vai buferjoslas, dīķi, labības vai labības un proteīnaugu pasējā sēts zālājs, slāpekli piesaistošo kultūraugu platības, starpkultūru platības, arī grāvji. Koku vai krūmu puduri, akmeņu kaudzes un dīķi ir ainavu elementi, par kuriem var iesniegt lauku bloku precizēšanas pieprasījumus. Zaļināšanas prasību izpildes aprēķinā tiks izmantoti arī grāvji no valsts meliorācijas kadastra, bet tie pašam nav jānorāda.

Prot un grib rakstīt glīti

„Man ir svarīgi rakstīt glīti un darbu izdarīt kārtīgi. Ja tā nedarišu, paviršs būs viss – ne tikai rokraksts vien,” tā glītrakstīšanas stundā saka Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 4. klases skolniece Estere Brasle.

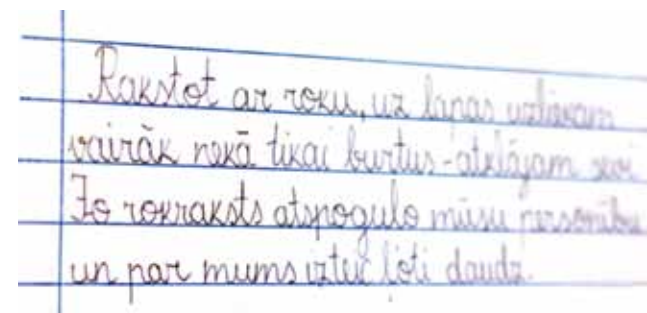
Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā glītrakstīšanas stunda Sveču dienā kļuvis par tradīciju.

Sveču dienā tur glīti rakstīja visa skola. „Rakstot ar roku, uz lapas uzliekam vairāk nekā tikai burtus – atklājam arī sevi,” uzsver skolotāja Aina Tovstuļaka. „Rokraksts atspoguļo personību un par mums izteic ļoti daudz. Tas ir neatkārtojams un nenozogams. Mūsdienās, kad tik daudz rakstām ar datoru, tādu unikālu vērtību kā rokraksts pazaudējam.”

4. klases audzēkne E. Brasle stāsta: „Man rakstīt ļoti patīk, bet vēl nezinu, vai to daru glīti, jo to var pateikt tikai skolotāja. Šodien mēģinu.” Skolniece Helēna Buka atzina, ka sākumā glīti nav izdevies: „Bet skolotāja pamudināja, un sāku rakstīt arvien labāk. Sapratu, ka ir jēga censties vairāk, jo pašai tas patīk.” Ernests Mālnieks visbiežāk rakstot tikai skolā: „Dažreiz iznāk glīti, bet, kad ir nogurums, tad ne.” Bet Railija Līva Karpikoviča trenējas arī mājās, jo viņai patīkot rakstīt apsvējumus: „Man patīk rakstīt katru dienu. Pildot mājasdarbus, es vingrinu roku.”

2. klases audzēkņi stāsta, ka rakstot gan skolā, gan ārpus tās. Rūdolfs Šulcs: „Tas ir viegli. Jau no bērnudārza mācos rakstīt glīti.” Arī Madara Zīberga uzskata, ka jā raksta tā, lai pašai patīk.

Klases audzinātāja Anita Ose stāsta par darbu vērtēšanu: „Vis-

pirms atlasu glītākos darbiņus. Pēc tam skatos, vai nav kļūdas. Darbus liekam pie sienas, lai visi var apskatīt. Tā parādām, cik glīti bērni var rakstīt. Esmu novērojusi, ka glītrakstītāji bijuši vienmēr. Burtu forma gadu no gada atšķiras. Kad es gāju skolā, tās bija citādākas; kad sāku strādāt, tad atkal citas. Burti mainās laikam līdzi. Tiem jābūt skaistiem.” Skolotāju uztraucot tas, ka rakstīšanai aizvien vairāk tiek izmantots dators.

Lāsma Reimanes teksts un foto

Mediācija var aizstāt tiesāšanos

Strīdos, kas saistīti ar ģimenes vai citām civillietām, pēc Kurzemes rajona tiesas tiesnešu, tostarp Kuldīgā strādājošo, pieprasījuma bez maksas var saņemt vienu sertificēta mediatora konsultāciju.

Kā stāsta Kurzemes apgabaltiesas pārstāve Aiga Laugale, konsultācija notiks Liepājā, un tās laikā pusēm tiks izskaidrots, kā situāciju atrisināt bez tiesas: „Tikšanās tiek piedāvāta projektā *Bezmaksas mediatoru konsultācijas tiesās* (t.s. *Mediācijas galdī*). Tajā konfliktējošajām pusēm tiek pastāstīts, kas ir mediācija, kādas ir tās priekšrocības strīdu atrisināšanā. Ja puses izlems iet šādu ceļu, tad par nākamajām reizēm tās ar mediatoru jau vienosies privāti.” Stundu ilga saruna maksājot ap 30 eiro.

Sertificēta mediatore Inga Dobeļe skaidro, ka reizēm pietiek ar pāris tikšanās reizēm: „Mediators palīdz pusēm saprast, cik tālu ir konflikts un kā vienoties pašiem, nevis iet tiesvedības ceļu. Ar trešās personas palīdzību puses pārrunā problēmas. Labi tas der, kad

strīds ir par saskarsmi ar bērnu. Izplatīta situācija ir tāda, ka mamma liedz tētīm ar bērniem tikties, lai gan tas nav bērnu interesēs. Pārrunājot situāciju un savstarpējos aizvainojumus, bieži puses nonāk pie saprātīgas, abiem pieņemamas rīcības. Tiesa lietu izskata un nosaka, kad un kur bērnam tiek nodrošināta saskarsme, un tas abām pusēm jāpilda, taču konflikts joprojām paliek neizrunāts un saskarsme ir apgrūtināta. Mediācija ir arī ātrāka un lētāka nekā tiesvedība.”

Ja tiesas process jau ierosināts, bet pēc sarunas ar mediatoru puses izvēlas mediāciju, likums uzdod tiesai pienākumu lietas izskatīšanu atlikt līdz brīdim, kad būs saņemts apliecinājums par mediācijas rezultātu, bet šis laiks nevar būt ilgāks par sešiem mēnešiem. Turklāt, ja mediācijā notiek vienošanās un tiesvedība izbeigta pušu izlīguma vai prasības atsaukuma dēļ, Civilprocesa likums paredz iespēju saņemt atpakaļ 50% no iemaksātās valsts nodevas.”

Jolanta Hercenberga

Mediācija ir brīvprātīgs process, kurā konfliktējošās puses ar neitrālas trešās personas palīdzību mēģina pašas atrast saprātīgu izeju.

RADOŠĀ Kuldīga

4.-5. lpp.

Janas
Paipas
daudzās
izpaušmes.
Personība

**Jauna un
talantīga**

Fotogrāfe, LMA studente Krista
Masaļska un viņas darbi. **8. lpp.**

Procesi

Latviešu
identitāte
un jaunā
folklorā.

6. lpp.

Arī interjera dizaineriem savi noslēpumi

Dizainere Aiga Vaitkus atzīst – visvieglāk dalīties savā pieredzē, ko iespējams gūt tikai praksē.

Aivara Vētrāja foto

Kā sākt telpā veidot jaunu dizainu, kādi ir tās funkcionālā plānojuma pamatprincipi, kādas krāsas, materiāli un faktūras vislabāk kombinējas – par to dizainere Aiga Vaitkus stāstīja pirmajā nodarbībā Kuldīgas vecajā rātsnamā.

Lielākoties šeit atnākuši cilvēki, kuri sākuši mājās pārveidot kādu telpu, bet ir arī tādi, kuriem dizains interesē kā profesija.

„Es viņiem atklāju dažus interjera dizaineru knifus, ko no malas ne tik viegli var nolasīt,” saka Aiga „Galvenais – saprast, kā nedarīt. Parādīju, kur interneta vidē

smelties idejas un novērtēt, kas šobrīd interjera dizaina jomā notiek pasaulē. Nākamajā nodarbībā katrs nāks jau ar konkrētu interjera ideju, ko kopīgi mēģināsim risināt, būs arī praktisks darbs.” Viņa kursu dalībniekiem neslēpa, ka ir daudz zemūdens akmeņu, ar kuriem darbā sastopas arī pasauleslaveni dizaineri.

A. Vaitkus māca dizaina pamatus un maketēšanu mēbeļu dizaineriem Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā, bet desmit nodarbību dizaina interjera ciklu viņa sāka arī mācību centrā *BUTS*. Aiga pati šobrīd strādā pie vairākiem privātiem objektiem gan Kuldīgā, gan Rīgā.

Iveta Grīniņa

Dziesmas, kas mudina kļūt labākiem

„Būsim patiesi un godīgi, sirsnīgi un iejūtīgi! Mīlēsim vecākus, ģimeni, draugus un savu zemi Latviju!” tādiem vārdiem komponists Didzis Rijnieks pabeidz savu koncertprogrammu Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādē *Bitīte*-attīstības centrā.

„Es rakstu papriekš vārdus, tad mūziku un nesaprotu, kā var izdarīt otrādi.”

Bērni pēc koncerta, dungodami pēdējās dziesmas vārdus *Es mīlu tevi, Latvija*, aiziet uz grupiņām. Komponists *Kurzemniekam* smaidot skaidro: ikreiz pēc sava koncerta izglītības iestādēs priecājas, ka viņa audzinošās dziesmas klausītājus mudinājušas kļūt labākiem.

„NEESMU DZEJNIEKS – RAKSTU TEKSTUS”

D.Rijnieka bērnu dziesmu skaits tuvojas sešiem simtiem. Veidojot no tām dažādas programmas, vairāk nekā 20 gadus autors uzstājas skolās un bērnudārzos. Liktenis viņam piespēlējis iespēju to darīt: „Man jau studiju laikā izveidojās ģimene, Rīgā dzīvojam komunālajā dzīvoklī. 90. gadu sākumā Vaidavā netālu no Valmieras piedāvāja darbu skolā un arī dzīvokli. Tur nodzīvojam vairāk nekā 20 gadus. Sākot strādāt, sapratu, ka sākumskolā bērniem nav, ko dziedāt. Sāku pats komponēt, bet pēc tam arī vārdus rakstīt. Es rakstu papriekš vārdus, tad mūziku un nesaprotu, kā var izdarīt otrādi. Bet dzejnieks neesmu, jo rakstu tikai dziesmu tekstus.”

JAUTRA TĪKUMISKĀ AUDZINĀŠANA

Koncertā autors dzied dziesmas par to, kādām attiecībām jāvalda ģimenē, kā viens pret otru varam izturēties patiesi un iejūtīgi. Bērni dzied līdzī, ceļas kājās, izpilda dažādas kustības. „Tas, ko es daru, ir pedagoģija. Kad gatavoju šo programmu, ar kuru uzstājos otro gadu, man uz galda stāvēja Ministru kabineta noteikumi par bērnu tīkumisko audzināšanu. Sapratu, ka tur ietvertas tās pašas vērtības, kas baušļos vai latvju dainās. Esmu ticīgs, bet ne reliģiozs. Man bija viegli komponēt dziesmas par visiem saprotamām patiesībām. Par to jārunā, un veids, kā es to varu darīt, ir manas dziesmas.

Koncertā nekas nav nejaušs. Domāju, lai būtu arī kāds triks un var noturēt bērnu uzmanību. Dziesmas ir par ģimeni – tā ir ļoti svarīga tēma, par ko ar bērniem jārunā. Zālē daudziem bērniem ģimenē kaut kas nav kārtībā, bet man dziesmās jāparāda ideālais variants. Koncerta beigās skandziesma, kas ir jau kā program-mēšana: „Es mīlu Latviju.” Bērni pēc tam vēl labu laiku dungo šos

vārdus. Jo vecāks kļūstu, jo man svarīgāk, lai viņos veidotos tāda attieksme. Ar programmu *Manas mājas* par karogu, ģerboni un mīlestību uz dzimto zemi uzstājos jau astoņus gadus, bet bērniem tā joprojām patīk. Varu dziedāt bilingvāli, tādēļ mani aicina arī pie krievvalodīgajiem bērniem.”

NE VIDUVĒJS DIRIĢENTS, BET LABS KOMPONISTS

Pēc profesijas D.Rijnieks ir diriģents, bet sevi vairāk izjūt kā komponistu: „Pirms gadiem 15 kora *Kamēr* diriģents bija Māris Sirmāis. Kolektīva jubilejas koncertu klausītājiem kopā ar sievu, un pēc tā sev pateicu: „Rijniek, tu nekad vairs nedirģēsi.” Es kā diriģents pat nespēju tā domāt kā Sirmāis, tādā kvalitātē pat nespēju saprast mūziku. Atbrīvoju Latviju no viena viduvēja diriģenta, un šķiet, ka tas, ko daru tagad, man izdodas labāk. Izveidojot koncertprogrammas, vispirms uzstājos Rīgā vienā privātajā bērnudārzā. Skatos, kā bērni reaģē, šo to pielaboju, tad uzstājos citur. Daru to, kas patīk man un manai auditorijai. Gandarījums ir bērnu spīdošās acis,” atzīst D.Rijnieks.

Komponista Didža Rijnieka dziesmas izskan kā jautra tīkumiskās audzināšanas stunda.

Jolanta Hercenberga, Aivara Vētrāja foto

Mūzikā satiekas Plakidis un Šūberts

„Nav svarīgi, kad mūziķi dzīvojuši. Lai gan viņus šķir gadsimti, gan jau dvēsele ir līdzīga, un varbūt viņi abi – Pēteris Plakidis un Francis Šūberts – beidzot satikušies,” tā koncerta *Šūberts... Plakidis... In Memoriam* ievadā teica pianiste Lelde Paula.

Vijolnieks Andris Pauls, pianiste Lelde Paula un čelliste Diāna Ozoliņa Kuldīgas klausītājiem atskaņoja Pētera Plakiža un Franča Šūberta mūziku.

Ernesta Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolā šo komponistu skaņdarbus saskares punktus meklēja trio, kurā bez L.Paulas bija vijolnieks Andris Pauls un čelliste Diāna Ozoliņa. Abiem autoriem mūzika bijusi lielākā aizraušanās, abiem pērn jubileja: Francim Šūbertam – 220, Pēterim Plakidim, kurš pagājušogad devās aizsaulē, – 70. P.Plakidis savulaik vasaras pavadījis Kuldīgas pievārtē, Padures pagasta *Birzniekos*, bijis mūzikas skolas draugs – te viesojies un rakstījis dziesmas bērnu korim. Koncertā skanēja pēdējais P.Plakiža sacerētais darbs – *Mālers apmeklē kabarē*.

„Plakidis mums nozīmē ļoti daudz,” saka D.Ozoliņa. „Andrim un Leldei viņš bija draugs, es esmu daudz sadarbojusies, lai gan pret čellu viņš nav bijis dāsns. Brīnišķīgs, jauks, ārkārtīgi erudīts cilvēks. Viņa mūzika mums ļoti patīk, un vēl viņa aiziešana... Koncerts tapa uz šo emociju viļņa.” A.Pauls atcerējās, kā kopā ar komponistu pirms vairākiem gadiem uzstājies mūzikas skolas

zālē: „Spēlējām arī skaņdarbus no šīs dienas programmas, tāpēc viņa aura tepat vien ir.” Par saistību ar mūsu pilsētu viesi atzīst: lielāka vai mazāka, bet tāda ir visiem. L.Paula bijusi skolotāja jaunajām Kuldīgas pianistēm, abi ar Andri savulaik muzicējuši Ināras un Miķeļa Rozentalu 90. gadu mājas kameramūzikas koncertos. „Kuldīga mums visiem ir ļoti mīļa,” saka L.Paula. Bet Andris piebilst: „Te dzīvo studiju biedrene, klavieru pedagoģe Marta Ozoliņa.”

Diāna Ozoliņa stāsta: „Man Kuldīga, protams, saistās ar Davidova čellistu konkursu. Te spēlējuši mani audzēkņi, bet, ja arī nevedu viņus uz konkursu, braucu klausīties, jo gaisotne ir fantastiska un sirsnīga. Es tik ļoti priecājos par jaunajām, skaistajām mūzikas skolas telpām! Šogad turklāt vēl būs konkursa jubileja. Ļoti labprāt atvestu savu čellistu ansambli *Dream Team*.” Bet Lelde piebilst: „Jums ir brīnišķīgas, jaunas klavieres.”

Iveta Grīniņa Lāsma Reimanes foto

APSKATS

Katriona Luīze Rožlapa, mākslas zinātniece

Ko darīt, kad nezini, kurai mūzai dot strīdus ābolu?

Mākslas izpausmes ir dažādas un neviendabīgas. Bet ko darīt, kad nezini, kas ir tas īstais, kas saista? Pavisam vienkārši – jāapciemo šibriža ļoti dažādās Rīgas mākslas izstādes, kas dod plašu ieskatu visos mākslas virzienos. Ikviena no nesen atvērtajām izstādēm pauž spilgtu, spēcīgu iespaidu un bagātina ar jaunām atziņām.

LATVIJAS NACIONĀLAIS MĀKSLAS MUZEJS

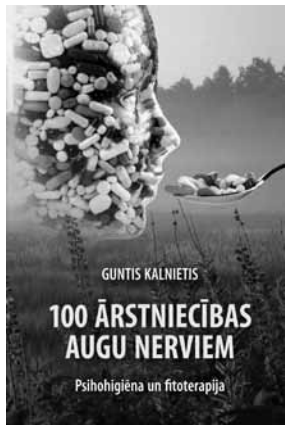
Sāksim ar ierasto. Šeit abas mazās izstāžu zāles piepildītas ar jaunām dvesmām. Ceturtajā stāvā ciklā *Paaudzes* redzama Dainas Riņķes glezniecība, savukārt, pakāpjoties nedaudz augstāk, kupola zāles liego burvību papildina izcilās Vijas Celmiņas jubilejas gadā izliktie 11 vēl neredzētie iespiedgrafikas darbi un video. Abu talantīgo mākslinieču daiļradi var apskatīt teju līdz marta beigām. D.Riņķes izstāde pieejama līdz 31. martam, V.Celmiņas – līdz 25. martam.

MĀKSLAS MUZEJĀ RĪGAS BIRŽĀ

Nule atvērta izstāde *Artistry. Polijas tēlniecības 100 gadi* šķietami sola vēsturisku pārskatu, tradicionālu tēlniecību un klasiskas formas. Tomēr redzētais pārsteidz. Poļu skulptūras izceļas ar negaidītu ekspresiju, visdažādākajiem materiāliem un formveidēm, kā arī sižetu daudzveidību. Izstādē ietverti gan 20.–30. gadu modernā jaunreālisma, gan popārtiski un hiperreālisma darbi, gan absolūta jaunrade, ko grūti ietvert stilistikajās robežās. Sižetiski poļu tēlniecība pieskaras faktiski jebkurai tēmai: ir kas no fantastikas, reliģijas, okultisma, erotikas un sociāli iedvesmotām idejām. Izstādes iespaids ir negaidīti spēcīgs un aizraujošs. Domājams, ne visiem patiks šī ekspresija, kas var iekšēji radīt šķietamu nemieru, bet visnotaļ ir vērts to redzēt, kamēr poļi Rīgas biržā viesojas līdz 15. aprīlim.

Kas iejūsmināja visvairāk? Glezniecība vai grafika, modes māksla un balets, arhitektūra vai tēlniecība? Kurai tiks dots strīdus ābols, līdzīgi kā Trojas Parīdam bija jāizvēlas starp dievietēm? Patiesībā jau ikvienai piemīt sava īpašā nozīme... Pārējais ir vien gaumes lieta.

GRĀMATA

„Psihohigiēna – šis vārds Latvijā gandrīz piemirsts. Grāmatu rakstīju tādēļ, lai cilvēkus mudinātu rūpēties par emocionālo un garīgo pašsajūtu.”

Par ārstniecības augiem

Ārsta Gunta Kalniņa darbs *100 ārstniecības augu nerviem* ir pirmais izdevums par šādu tēmu, jo pirmoreiz informācija par fitoterapiju apkopota tieši garīgās veselības uzlabošanai.

Autors dalās pārdomās: „Lai arī, pēc nosaukuma spriežot, šī grāmata nepieder dailliteratūrai, tā tomēr prasījusi nopietnu un radošu darbu.

Rakstīju tādēļ, lai cilvēkus mudinātu rūpēties par emocionālo un garīgo pašsajūtu. Zinātne, kas ar to nodarbojas, saucas psihohigiēna, bet Latvijā šis vārds pēdējos gadu desmitos gandrīz piemirsts. Taču, kā mums jau agrā bērnībā māca rūpēties par ķermeni, tāpat būtu jāmāca rūpēties par aktīvu un veselīgu garīgo dzīvi.

Šajā jomā ir dažādas iespējas, bet grāmata galvenokārt esmu pievērsies ārstniecības augiem, kas var palīdzēt saglabāt labu psihisko tonusu. Diemžēl fitoterapiju – ārstēšanu ar augiem – ne tad, kad pats biju students, ne arī tagad jaunajiem ārstiem nemāca, un visu te uzrakstīto nācies apgūt

ROMĀNA SUTAS UN ALEKSANDRAS BEĻCOVAS MUZEJS

Dažādu daiļo mākslu disciplīnu cienītājiem pie sirds ies izstāde, kas veltīta Latvijas baleta leģendai Arvidam Ozoliņam, ko iemūžinājusi Aleksandra Beļcova. Gleznas un zīmējumus papildina dažādu izrāžu tērpi, kas mākslinieku ģimenes mājokļa ekspozīcijas iekārtojumā veido dzīvīgu un patīkamu atmosfēru. Jau pati telpa prasās pēc pamatīgas apskates, kas apmeklētājam iedod tālaika izjūtu un tagad kopā ar gleznām un tērpiem sadzīvīsko laikmeta garu rada divtik ievēlkošu. Šo iespaidu var smelties līdz 7. aprīlim.

ARHITEKTŪRAS MUZEJS

Lai arī visredzamākais no mākslas žanriem, tomēr bieži piemirsts – tā ir arhitektūra. Vecrīgas *Trīs brāļos* durvis vērtas izstādei, kas palutinās vēsturi, arhitektūras mantojumu un skaistu fotogrāfiju mīļošos. *200 metru vīrs mantojuma* ir Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas veidota izstāde, kas vēsta par pirmo arhitektūras mantojuma fiksēšanu fotogrāfijās 1990. gadā no putna lidojuma skatpunkta. Tur redzama Jelgavas Sv. Simeona un Sv. Annas pareizticīgo katedrāle pirms atjaunošanas, Miķeļbāka, Spilves lidosta un daudzi citi objekti, kas līdz mūsdienām nonākuši pavisam citā izskatā. Tas apskatāms līdz 23. februārim.

PĀRDOMAS

Mēs visi taču viņu pazinām

(KINOREŽISORU UN RAKSTNIEKU AIVARU FREIMANI PIEMINOT)

Valdis Lūriņš,
režisors

Aivars nāca pasaulē laikā, kad daudzi pieaugot saprata, ka šī pasaule nu nebūt nav ideālā kārtībā. Nāca, lai šo pasauli ieraudzītu no jauna.

Tāpat kā dzejā Imants Ziedonis, Ojārs Vācietis un Māris Čaklais, mūzikā Imants Kalniņš, maestro Raimonds Pauls, tāpat kā daudzi mākslas un dokumentālo filmu režisori. Dokumentālais kino. Tātad nesadomāts. Tātad paties. Un izrādījās, ka daudziem jau sen apnikušajā formātā var ieraudzīt jaunas iespējamības. Filmējot *Krastu* (tikai 20 minūšu garo) darbā ar Ivaru Selecki Kurzemes jūrmalā pavadīta visa vasara. Tāpēc, ka gribējās pa istam izprast zvejnieku dzīvi. Tā bija pilnīgi cita pieeja. Nevis „Mēs, kinošņiki, esam atbraukuši, un esiet laimīgi!”, bet: „Mēs esam atbraukuši, jo jūs mums esat svarīgi un mums ir, par ko parunāt.”

Kur paslēpies poētisms šajā A.Freimaņa filmā? Konkrētās patiesībās. Logā, kas atgādina krustu, laivas nosaukumā *Banga*, kas uzrakstīts krievu valodā, tiklu tarošanā, kas, izrādās, ir tāds pats darbs, kā spēlēt arfu, lielajā kuģī, kas izbrauc ūdeņos, kur piekrastes zvejniekiem izbraukt aizliegts. Nekādas konjunktūras. Tikai laikam kādas ministrijas ierēdnim rūpēja tas, lai zvejnieki būtu pietiekami erudīti, tāpēc lielajam kuģim tika piegādāts liels daudzums grāmatu. Visas vienādas. Taču te var pamanīt kādu raksturīgu Aivara īpašību – saskatīt smieklīgo pārņopietnās lietās.

Šī vasara Aivaram izrādījās liktenīga. Viņš iemilēja jūru, jūra iemilēja viņu un vairs nelaida vaļā. Tā nu viņš kļuva par jūrmalnieku uz mūžu. Pretī panāca *Aizklāņi* – māja, kurai sen vairs nebija ne logu, ne durvju. Māja, par kuras saimnieku Aivars kļuva un kurā bija viss svarīgākais: gaiss, siltums, galds un mierīgi tikšķošs laikrādis. Tikpat mierīgs kā pats Aivars, kurš visu darīja rāmi un pamatīgi. Ar pietāti pret darāmo. Pēdējo grāmatu *Katls* (ir vērts izlasīt!) viņš rakstīja trīs gadus.

Rūpīgi un pamatīgi tiek pētītas arī filmēšanas vietas, bet te jāpiemin vēl viena Aivara īpašība. Māksliniece Ieva Romanova atceras, ka pēc objektu meklēšanas *Dzīvītei* viņai trīs dienas sāpējis vēders. No pārsmiešanās. Labs garstāvoklis Aivara tuvumā vienmēr bija garantēts. Filmas montāža, no rīta sākusies, beidzas ap pusnakti, ap astoņiem rītā, turpu šurpu, visi ir klāt, un Aivars rauj vaļā jaunas anekdotes apmēram pusstundas garumā. Kur viņam radās tā enerģija? Laikam jau dzīvošanas priekā.

Reizēm viņš kļuva ļoti nopietns, un nopietna padarīšana viņam bija ģimene. Viesības sit augstu vilni, bet te Aivars pēkšņi – viss, jābrauc mājās. Apsolīju. Ģimene viņam bija valsts valstī.

Zvanu Aivara mazdēlam Ingmāram: „Kas tev patīk vectēva filmās?”, „Tas, ka viņš parastajās lietās ierauga skaisto. Detaļās. Un detaļa kļūst par jaunu pasauli. Dokumentālajās filmās, filmās par lībiešiem, *Dzīvīte*, Krišjānis Barons bija pelnījis šo filmu.” „Un ko tu vari teikt par viņa attiecībām ar vecmāti?” „Viņi bija vienas sistēmas divi elementi. Nedalāmi.”

Nu Aivars vairs nav.

Zvanu operatoram Viktoram Gribermanim: „Tādu cilvēku kā Aivars nebiju saticis. Viņa klātbūtnē jutos kā puika. No vienas puses, viņš bija kā tētis, no otras – tuvākais cilvēks. No viņa izstaroja miers. Viņš mēdza sacīt: „Viss būs... Tikai nesteidzies!”” Satieku režisoru Jāni Streiču: „Kad redzēju vienu no pirmajām Aivara dokumentālajām filmām, man likās, ka tas cilvēks jāliek uz pjedestāla.” *Rimi* uzskrienu vīrsu režisoram Varim Braslam: „Aivars bija goda vīrs.”

Zvanu Aivara sievai Gitai: „Ko vajadzētu pateikt atvadu vārdos?” Dzirdu īsu, bet ietilpīgu atbildi: „Labs cilvēks.” Viņi bija pazīstami kopš 4. klases, vienpadsmitajā kļuva par pāri, gadu pēc skolas apprecējās.

Tad vēl Ieva Romanova: „Viņu visi mīlēja.”

Lai kam Aivars Freimanis ķērās klāt, viņam bija spēja ierastās lietās ieraudzīt dievišķo. Kaut vai kā *Puikā*: „Te manas mājas – te nedrīkst šaut!”

Taču, kā šajā filmā teica klibais Jurks, pēc katras dienas nāk vakars. Nu Aivars ir ceļā uz turieni, kur jau devušies daudzi filmu varoņi, kolēģi un domubiedri. Gan jau viņi tur satiksies. Un noteikti Aivaram pretī panāks Jānis Jaunsudrabiņš, Imants Ziedonis un Krišjānis Barons. Viņiem būs, par ko parunāt.

Kad balsis seko rokas mājienam

JA VAJAG, ARĪ BASEINĀ

Nepazīstu nevienu citu, kurš pārģalvīgu jūtu uzplūdā ar visām drēbēm var pēkšņi ielēkt baseinā. Jana to var, un pati to komentē: „Kas jādara – jādara. Kad pienāk īstais brīdis, tad ievēl elpu un lec!” Tāda attieksme viņai ir pret visu: no sirds, ar pilnu jauku un līdz galam – patiesi un emocionāli. Vairbūt tāpēc skolotāju tā ciena un mīl bērni: viņi labi jūt, kurš ir atklāts un sirsnīgs.

Epizode ar baseinu piedzīvota vienā no kamerkora *Rāte* ceļojumiem. Šajā kolektīvā Jana dziedājusi apmēram desmit gadu, bet tagad tam nepietiekot laika – jau tāpat darbdienu ilgst no agra rīta līdz vēlam vakaram. Dzīvesbiedru Ivaru Jana sauc par vislielāko atbalstu: „Tikai pateicoties viņam, esmu atvērsies visām tām dzīves norisēm, kādas man tagad ir.”

AR SENČU SPĪTĪBU

Janas vecvecāki no mammas puses ir lībieši no Mazirbes. Opītis mazbērniem mācījis lībiešu valodu. Vismaz skaitīt līdz desmit pratuši visi. Viņa patiešām jūt sevī šīs saknes: „No lībiešu senčiem manī ir spītība. Jubilejas koncertā dziedāju Zigmara Liepiņa *Kluso dziesmiņu* no izrādes *Zanna d'Arka*, un tās vārdi ļoti sasaucas ar manu izjūtu. Domāju, ka lībiešu krampi manī var just. Ja es ko iesāku, tad daru visu, kas no manis atkarīgs, un līdz galam. Beigās iznāk vai nu labāk, vai sliktāk.”

Pirmie solīši nozarē sperti četrus gadu vecumā, kad Jana aizvesta uz mūzikas skolu, kur beigusi Marutas Rozītes kora klasi. Pēc tam ceļš vedis uz Emiļa Melngaiļa Liepājas mūzikas vidusskolu. Gribējusi iet uz Mūzikas akadēmiju, bet šo vēlmi atsisitis pārāk familiārs pasniedzējs. „Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā pabeidzu mūzikas pedagoģijas nodaļu un diriģēšanas klasi pie Mendeļa Baša, kurš bija harismātisks pedagogs un cilvēks. Vēl manu ceļu ietekmējusi diriģēšanas skolotāja Tamāra Orna Liepājā.”

Janas pirmā darbavieta gan nebija saistīta ar mūziku: „Dunalkā man tika sarunāts darbs par zobārsta māšīnu. Ļoti ātri visu iemācījies, nostrādāju deviņus mēnešus, tad aizgāju dekrētā. Pēc tam izmācījies par bufetneci un divus gadus nostrādāju Liepājas bērnu ratiņu rūpnīcas bufetē. Pie mūzikas atgriezās kā direktora sekretāre Liepājas mūzikas vidusskolā, bet drīz pēc tam sāku strādāt Kuldīgas rajona bērnu un jauniešu centrā un arodvidusskolā, kur vadīju savu pirmo kori. Tur nostrādāju 15 gadus. 2000. gadā mani uzrunāja 2. vidusskolas direktore Astra Gūtmane. Visu laiku esmu bijusi mūzikas skolotāja.”

PRASA ENERĢIJU UN LAIKU

Pašlaik Jana strādā ar astoņiem kolektīviem, lielākoties bērniem. Tas prasa lielu enerģiju un daudz laika. Vienīgā diena, kad viņa mājās tiek agrāk, ir pirmdiena. Pārējās atgriežas ap deviņiem desmitiem vakarā, un sestdienās bieži ir koncerti un citi pasākumi. „Bet man patīk rezultāts. Patīk redzēt laimīgu cilvēku sejas un viņu gandarījumu. Tā ir abpusēja enerģijas apmaiņa. Man gandarījums rodas no dziedātāju attieksmes, no viņu labajiem vārdiem.”

Tā īsti temperaments izpaužas, kad Jana diriģē.

„Man laimējies – vaļasprieks iet roku rokā ar darbu, tāpēc mūzika 25 gados nav apņikusi,” saka Kuldīgas 2. vidusskolas mūzikas skolotāja, daudzu pašdarbības kolektīvu dibinātāja un vadītāja **Jana Paipa**. Janvāra beigās ar koncertu kultūras centrā izskanēja 25 darba gadu jubilejas koncerts, kurā apvienojās viņas audzēkņu un kolektīvu balsis.

Koncerts notika Janas dēla Tomasa 29. dzimšanas dienā un bija dāvana viņam. Jubileja nosvinēta, darbs turpinās – tuvojas ansambļu un kora skates, un ir dienas, kad Jana mājās ir deviņos vai desmitos vakarā.

Kolektīvi, ar kuriem strādā Jana Paipa
Kuldīgas 2. vidusskolā: koris (4.–12. kl.), ansambļi *Kuldīgas dzirkstelītes* (1.–4. kl.), *Kuldīgas liesmiņas* (5.–9. kl.), zēnu ansambļi.
Kuldīgas kultūras centrā: jauniešu koris *Lai top!*, sieviešu koris *Gaisma*.
Pelču pagastā: jauktais ansamblis *Avots*.
Brocēnu kultūras centrā: jauniešu koris *Sonate*.

Jana atzīst: milzīga bauda ir tajā mirklī, kad viņa kā diriģente stāv kora priekšā un balsis seko rokas mājienam. Bet tikpat liels prieks ir tad, kad viņa stāv malā, klausās sava ansambļa priekšnesumā un dzird: „Skan!” Pati ar savējiem viņa dzied Pelču ansambļi *Avots*, un dziedāšanas mazliet pietrūkstot, bet tai nepietiek laika. Viņa neizvirza sev un kolektīviem neizsniedzamus mērķus: „Es nesaņņojos, jo nekad nevar zināt, kādi dziedātāji būs jaunajā sezonā. Daru iespējamo ar to, kas man ir.”

ARĪ KOMPONĒ

Ja vajag, Jana pati sēžas pie klavierēm un rada kādu dziesmu vai tautasdziesmas apdari. Viņa sacerējusi Kuldīgas 2. vidusskolas himnu. „Nekomponēju vienkārši prieka pēc, bet reizēm ansamblim vajag

kādu apdari. Izdaru, un iznāk tīri pieklājīgi. Pirmo reizi mūziku rakstīju uzreiz veselai izrādei ar Guntas Krauzes dzeju. Jānis Snipke pēc tam uztaisīja aranžiju. Tas bija jauniešu centra laikā. Izrādi veidoja gandrīz vienīgi mūzika un dejas. Jubilejas koncertā skanēja dziesma no šī mūzikla.”

NEVIS SKOLOTĀJA, BET DRAUGS

J.Paipa ne brīdi nav domājusi kļūt par pedagoģi, bet pirmie solī profesijā pierādījuši, ka viņa to spēj: „Saprātu, ka varu. Diemžēl ir tādi pedagoģi, kuri jauniešiem atsit jebkuru interesi par mācību priekšmetu. Cenšos būt pozitīva. Reizēm jau nākas parāties, tomēr esmu vairāk draudzene, nevis skolotāja.”

Vienlaikus Jana piekrit citu pedagogu vērtējumam, ka strādāt ar jauno paaudzi

kļūst aizvien grūtāk, lai panāktu piepūli un rezultātu. Bet viņai tas izdodas: „Esmu atklāta, cenšos neliekuļot un nespēlēt teātri. Man skolā patīk sasveicināties ar visiem un patīk, ka skolēns pirmais sveicina skolotāju, ka viņš nebaidās. Tad uz audzēkni skatos citām acīm, ka viņš kaut ko jau ir iemācījies.

Visi, protams, tā nedara. Vispār esmu skolas bieds, jo neļauju nevienam pa gaitiem skriet. Tā bērni jau neapdraud tikai sevi, bet arī apkārtējos. Kad mani ierauga, viņi jau nobremzē. Man nevajag respektu, bet to, lai viņi saprastu robežas.”

Kā izdodas ieinteresētību panākt? „Galvenā ir cieņas pilna attieksme vienam pret otru. Ja sarunājam strādāt, tad darām. Pēc tam sarunājam, ka atpūšamies. Vienmēr jau ir izņēmumi, bet lielākā daļa jauniešu un bērnu to saprot. Par saviem skolēniem

cīnos kā lauva, ja kādam tiek darīts pāri vai ja jūtu – kaut kas nav labi.

Darbā reizēm gadās nesaprašanās. Es aizvainojumu sevī ilgi neturu. Vairbūt klušņām noraudu kādu asaru un palaižu prom. Visvairāk sāp, ja izskan tādi pārmetumi, kuri uz mani pilnīgi neattiecas. Bet mēs katrs esam citāds, un es to pieņemu. Tas pats ir ar sociālajiem tīkliem. Vatsaps – ļoti laba lieta, bet frāze reizēm apaug ar citu jēgu, aptinas kā kamoliņš ar interpretāciju, un beigās iznāk pavisam ne tā, kā domāts.”

Jautāta par audzēkņiem, ar kuriem sevišķi lepojas, Jana uzskaita: „Armands Aleksandravičus, kurš ir komponists un dzied operas kori, Arturs un Madara Dzin-tari, Pēteris Gailāns, liels prieks par Raimu Annu Strazdiņu, kura šogad iestājās Me-diņa mūzikas vidusskolā. Nāk atkal jauni, talantīgi bērni. Ļoti patīkami, ja audzēkņi, kuri no Kuldīgas aizgājuši, atceras un nāk ciemos, piemēram, Evija Imangulova, Santa Šteinberga un Linda Štobe. Viņas pie manis mācījās no 1. klases.”

MIERA OSTA

„Mājas ir mana miera osta, un dzīvesbiedrs Ivars ir vislielākais balsts. Neviens cits mani nesaprot tik labi!” saka Jana un piebilst, ka vienīgā vēlēšanās – lai mājās ir miers, sapratne un mīlestība, lai apkārt priecīgi un laimīgi cilvēki.

Ar Ivaru viņi ir kopā 11. gadu, un Jana saka: „Esmu tāda, kāda esmu, un pirmā dzīves puse vairbūt nebija tik gluda. Bet no katra cilvēka, kuru sastopam, kaut ko mācāms un satiekam tos, kuri jāsatiek.”

Abi ir bagāti vecvecāki. Janai dēls Tomass dāvājis divus mazdēlus: Markuss Demiens (septiņi gadi) dzīvo Rīgā, bet trīsgadīgais Kristians Olivers ar vecākiem – Kuldīgā. Savukārt no Ivara puses ir seši mazbērni. Jana saka: „Es mīlu visus, un mums ir ļoti labas attiecības. Vienīgi kopā pavadītā laika ir par maz. Esmu gan ar Ivaru, gan saviem mazbērniem kopā bijusi nometnēs. Prieks, ka viņi varēja veselū nedēļu dzīvot pie mums, un arī kā nometnes vadītāja es viņiem patīku.” Visa ģimene kopj Pelču pagasta *Ziemeļus* klusā meža ielociņā ar ūdensrožu diķiem.

JANĪGS STILS

Vēl viena personības šķautne ir sievišķība un spilgtums. „Esmu pilnīga romantiķe,” J.Paipa atzīst. „Visus tērpus sev vai saviem kolektīviem esmu izdomājusi pati. Man vienmēr patīcis adīt, esmu uzadījusi ļoti daudz džemperu – tie ir krāsaini, izšūti, ar puķēm un rotājumiem. Manas *Liesmiņu* meitenes šo stilu dēvē par jaņģu. Nopērku jaciņu, un viņas saka – „tas atkal jaņģis”, tāpat spilgts un izteiksmīgs.” Ar savu tēlu Jana nav baidījies eksperimentēt.

Vēl viņa daudz cepusi kūkas: „To man iemācīja omīte. Mani tas interesēja, un viņa atstāja visas savas senās receptes. Vecmāmiņai ar vectēvu 50. kāzu jubilejā izcepu lielu kūku. Tagad gan vairs necepu un – godīgi sakot – arī neēdu.”

Jana kopā ar dzīvesbiedru, uzņēmēju Ivaru Ivanovski ceļojumā Turcijā.

Piecu gadu vecumā Jana ar tēti Ernestu, mammu Viņu un brāli Uģi. Mamma visu mūžu nostrādājusi par medicīnas māsu, tētis bijis ātrās palīdzības šoferis. Vecākiem šogad zelta kāzas.

1980. gadā kā skolēnu komitejas locekle Kuldīgas 3. vidusskolā.

„Man vienmēr patīkuši mazi bērni. Pieteicos, ja kādai kaimiņienei bija jāpieskata mazulis. Man patika braukāt ar ratiem. Gagarina (tagad Piltenes – red.) ielas 14.c nama pagalmā kreisajā pusē – es mammas šūtajos svārciņos, blakus – kaimiņienes Sanita un Daiga,” atceras Jana.

20 gadu vecumā ar dēliņu Tomasu.

Savulaik bijusi doma kļūt par dziedātāju, un Jana piedalījies konkursā *Meklējam solisti*. Šis ir pasākuma foto.

Kopā ar Pelču pagasta jaukto ansambli *Avots* Jana pati dzied uz skatuves.

Iveta Grīniņa, Janas Paipas arhīva un Aivara Vētrāja foto

Latviešu identitāte un jaunā folklorā

Inese Sīrica,
mākslas zinātņu doktore, Latvijas
Mākslas akadēmijas mākslas
zinātnes nodaļas izglītības metodiķe

Kuldīgas Mākslas namā līdz 25. februārim var piedzīvot Dziesmu un deju svētku iedvesmotu izstādi *Latviskās dvēseles raksti*, bet no 9. marta līdz 22. aprīlim tā atradīsies Ģederta Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejā.

Galvenais stāsts ir par Dziesmu svētku tradīciju kā spēcīgu latviešu identitātes sastāvdaļu jau kopš pirmajiem Dziesmu svētkiem 1873. gadā. Liela vieta izstādē ir skaņai, proti, visu telpu piepilda 20. gs. otrās puses koru mūzika, arī no Dziesmu svētku simtgades 20. gs. 70. gados – tā skan un to var aplūkot ekrānā. Būtisks mūzikas papildinājums ir telpas centrā starp pelēcīgi abstraktiem ģeometriskajiem koka režģiem dziedoša un degoša akmens formas *dvēsele*. Tā dungo to pašu dziesmu – norāde uz folkloras seno izcelsmi un pārmantojamību.

Rihards Zariņš. Fotoportrets.
Ne vēlāk par 1902. gadu.

Hilda Vika.
Ernesta Brašņina
portrets. 20. gs.
30. gadi.

Rihards Zariņš.
Titullapa *Latvju
dainu* izdevumam.
1894. g.

TAUTAS TĒRPA ATDZIMŠANA

Otrs izstādes pamatakmens ir pēc senām amata prasmēm darināts tautiskais goda ietērpis, bez kura nav iedomājami mūsdienu Dziesmu un deju svētku dalībnieki.

Lai cik neierasti tas neliktos, pirms simt gadiem tā nav bijusi pašsaprotama prakse. Mākslinieks Rihards Zariņš (1869–1939) pirmais vēl pirms Latvijas valsts nodibināšanas iestājās par to, lai Dziesmu svētku dalībnieki uzstātos tautiskos tērpos, viņš arī pirmā dainu izdevuma (1894. gads) vāka ilustrācijai izvēlējās divas tautu meitas. R.Zariņš ar publikācijām presē un ilustrācijām vēlējās parādīt, ka latviešu etnogrāfiskais materiāls ir liela vērtība ar noteiktām formām, krāsām, ornamentu un amata prasmēm.

Savukārt mūsdienās tautas tērpi ir neatņemama Dziesmu un deju svētku sastāvdaļa, tiek rīkotas tautas tērpu skates un izvērtēti, vai dziedātāju un deju tērpi atbilst latviešu amatniecības tradīcijai. Tērpu un to aksesuāru – rotu, vainagu, apavu u.tml. – darināšana ar rokām ir palīdzējusi līdz mūsdienām saglabāt senas

amata prasmes (sauktas arī par nemateriālo kultūras mantojumu), kā aušanu stellēs, kalšanu un rotu darināšanu, izšūšanu, ādas apstrādi, pišanu.

ĢEOMETRISKĀS ZĪMES

Dziesmu svētku laikā – jo sevišķi dejā – daudz lietotas ģeometriskās zīmes, pārvēršot tās dinamiskās vienībās, gluži kā izstādes ekrānos kustīgie elementi. Par latviskām nosauktās ģeometriskās zīmes ir trešais izstādes vēstījums. Sienas ir pārsātinātas ar etnogrāfiskajā mantojumā sastopamo atsevišķo elementu skaidrojumiem vairākās valodās.

Valdis Celms, koncepcijas autors, mākslinieks un dievturis, pārņēmis mākslinieka un dievturības iedibinātāja Ernesta Brašņina (1892–1942) 20. gs. 20. gados izveidoto latviešu ornamenta klasifikāciju un metodi – atsevišķas zīmes izskaidrot, par pamatu ņemot folkloru. Jāņem vērā, ka E.Brašņiņš savā atlasē nav ietvēris vairākas ornamenta grupas, piemēram, uz 18. un 19. gs. apgleznotajām mēbelēm. Iespējams, tāpēc izstādē neredzam tādus ornamentus kā ziedi vāzēs,

gaiļa un vistas pāri u.tml.

PIRMAIS – ERNESTS BRAŠŅIŅŠ

Lai labāk saprastu ornamenta rakstīšanas vēsturi, jāieskatās tā izpētes pagātnē. Līdz ar Latvijas valsts tapšanu latviešiem pavērs vēl nebijusi iespēja rakstīt savas tautas vēsturi. Tā 1923. gadā Izglītības ministrijas paspārnē tapa Pieminekļu valde, un tās darbinieki turpmākajos gados izzināja Latvijas arheoloģijas, vēstures, etnogrāfijas un mākslas mantojumu, papildinot Valsts vēsturiskā muzeja krājumu, veicinot ideju par Brīvdabas muzeja izveidi (izstādē vairāki priekšmeti ir no turienes!). Šie un vēl citi kultūras mantojuma izpētes ceļi palīdzēja ieraudzīt senas tautas amatniecības prasmes un skaistuma izjūtu formā, krāsā, kompozīcijā un ornamentā. Balstoties toreiz zināmajos materiālos, pirmais latviešu ornamentus pēc savas individuālās metodes sāka kārtot E.Brašņiņš. Izdalot atsevišķas zīmes (līkloči, debesu zīmi, sauli, mēnesi, zvaigznes, lietuvēna krustu, krustu, Austras koku u.c.), piešķirot tām nosaukumus, viņš

aprstāja kompozīcijas paņēmienus galvenokārt arheoloģiskajā un tekstila materiālā (noteiktu ritmu, simetriju, leņķus), bet zīmju izskaidrojumi meklēti folklorā. E.Brašņiņš drīz atsevišķas zīmes sasaistīja ar jaunizveidoto dievturības kustību, un zīmes ieguva latviskās dzīvesziņas nozīmi.

ZĪME KĀ DVĒSELES SIMBOLS

Lai arī E.Brašņiņš uzsvēra, ka viņa centieni ir pirmie mēģinājumi latviešu ornamenta klasifikācijā un turpmākie pētnieki atklās daudz jauna, vēl līdz mūsdienām spēcīgi iesakņojusies viņa pieeja. To aplicina Kuldīgā skatāmā izstādē. Jāņem vērā, ka no 20. gs. 40. gadu vidus līdz 80. gadu beigām

latviešu ornamenta pētniecība bija pasīva, vien 90. gados aktualizējās tā izvērtēšana un E.Brašņiņa iedibinātās pieejas un nosaukumu pārņemšana.

Mūsdienās par latviskām sauktās izteikti asi stūrainās ģeometriskās zīmes ieguvušas latvietības un nacionālās identitātes apzīmējumu. Tiek izdotas grāmatas ar brīvu katra autora skaidrojumu, ko katra zīme nozīmē un kurā dzīves situācijā tā lietojama. Būtībā, balstoties iepriekšējās tradīcijās un to skaidrojumos, kā arī mūsdienu cilvēka izpratnē un domāšanā, radīta jauna 21. gadsimta latviešu folklorā. Zīme kļuvusi par latviskās dvēseles simbolu.

Autores arhīva foto

DARI
PATSI!

Pašam savs laikrādis

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma mēbeļu dizaina studenti darinājuši sev pulksteņus.

Kokapstrādes meistars Jānis Feldbergs uzskata – katra gaudmei un interjeram pieņemamu laikrādi var uztaisīt arī mājās, izmantojot dažādus materiālus: koku, metālu, stiklu.

Viņa audzēkņu pulksteņos koks papildināts ar metāla detaļām, diodēm utt. Var izmantot saplāksni, dēļus, arī no jūras izskalotus vai no senas ēkas paņemtus. Var izmantot pat virtuves koka dēlīti. Katram pulkstenim vajadzēs mehānismu (pasūtāms internetā), baterijas un rādītājus (nopērkami arī Kuldīgas veikalā *Pindzele*).

Iecere jāuzskicē, tad jāizveido krāsains makets plāknē (mērogā 1:1), un jāķeras pie darba.

Gunitas Strautmanes pulkstenis tapis no dēja gabala. Tas rotāts ar ģipša ozolu: uz metāla stieples karkasa saspraustas īstas ozolzīles, karkass pārklāts ar ģipša masu, kas veidota kā koka stumbrs un zari, tad viss nokrāsots.

Katra pulksteņa otrajā pusē jāiefrēzē mehānisms. Ja nav speciālas frēzes, iedobumu var izkalēt ar kaltu. Lai mehānismu savienotu ar rādītājiem, attiecīgajā vietā jāizurbj caurums.

Daces Zeidleres pulkstenis ir tradicionāli apaļš, izzāģēts no dēja. Gan cipari, gan rotājums uzgleznoti, dēļus pirms tam vecinot. „Šķīta, ka būs grūti, bet visas meitenes tika galā,” priecājas Dace.

Emīls Jānis Bergs ciparus aizstājis ar metāla uzgriežņiem.

Māra Puriņa pulkstenim kā karkass izmantots vecs koka gabals.

Inguna Spulniece, Lāsma Reimanes foto

MANS KULTŪRAS NOTIKUMS

„Foršs ķinītis pasaku filmas rāmjos”

Aigars Blūms, mājturības un tehnoloģiju skolotājs

Kuldīgas kultūras centrā noskatījos filmu *Nameja gredzens*. Recenzijās tā pretrunīgi vērtēta, arī tie, kas to redzējuši, izteica dažādus viedokļus. Gribēju pats savējo.

Nožēloju, ka neizvēlējos skatīties to angļu valodā, bet ar tulkojumu, jo tas ir briesmīgs. Bet pie visa pierod, un pēc 20 minūtēm tas vairs netraucēja. Skaista pasaka uz leģendu pamata vienā līmenī ar *Gredzenu pavēlnieku*. Dinamiska un asiņaina. Mīlas stāsti pa vidu, sirdssāpes un viens laimīgais pāris, kas dabonās. Cīņu ainas iestudētas efektīgi – asinis šķīst pa gaisu! Īstie jūrmalas skati ļoti veiksmīgi salikti kopā ar to, kas safilmēts *Cinevillā*.

Manuprāt, pāris lietu sanākušas ļoti labi. Viena no tām: kā brīvie zemgaļi, kuriem par iztiku nav jā rūpējas, svinēja grandiozus svētkus, kuros spēlētās bumbu spēles. Tajās tiek izspēlēti tuvciņas elementi, kas vēlāk izmantoti kaujās. Agrīno viduslaiku sporta spēle ar dažnedažādiem taktiskiem elementiem ļauj sagatavoties kaujām. Filmā ir ļoti skaisti dabas skati. Pirms tam nezināju, ka Zemgalē tik plaša jūras piekraste...

Kā katrā labā filmā, arī šajā parādās intriga. Uzskatāmi nodalīts

tas, ka viss labais ir labs un ļaunais ir ļauns. Namejs ir izlēmīgs, ātrs un drošs karavadonis, tomēr piedod pāridarītājiem un nekārto rēķinus asiņaini. Parādās arī vietējais Kangars. Visā plašumā atainotas katoļu baznīcas intrigas. Mani kā kristietu uzrunāja aina, kurā vienīgais īstenais krustnesis, kurš nāk ar ticību, aplencot zemgaļu pili, tiek nogalināts, jo viņš traucē citiem uzbrukt un karot. Idejiskais mūks, kuram piedāvā piedalīties ekspedīcijā, pēc tam tiek novērtēts zemu, jo viņš nav ne tuvciņas speciālists, ne indētājs, bet tikai evaņģēlists. Atklājas evaņģelizēšanas tumšā puse: krusta kari, laupīšana, nodevība.

Uzrunā filmas nobeigums. Nameja lēmums visu Zemgales zeltu sadalīt uz deguniem nozīmē to, ka nav vairs mantas, par ko plēsties. Vēl tiek devalvēts valdnieka simbols: gredzenu padarot par katru zemgaļa īpašo zīmi, tas kļūst nevērtīgs kā varas simbols, taču katrs tā valkātājs kļūst personīgi atbildīgs par saviem lēmumiem un rīcību. Tā tiek atņemta iespēja visu novēlēt uz vadītāju.

Filma radīta kā tāda, kas derēs visiem un visur, tādēļ šķīta, ka mazliet pietrūcis pieskāriena Latvijai. Varbūt bija vērts saņemties un veidot arī latvisko versiju.

DIZAINA VĀRDNĪCA

Iepakojuma dizains jeb Akmens, šķēres, papīrīt's

Ieva Rupenheite, īpaši Kurzemniekam

Gada nogale ar dāvanu iegādes trakumu ir laimīgi pagājusi, tomēr dāvanas jāturpina gādāt ne tikai Kristus dzimšanai par godu, bet arī citu, egoistiski personiskāku, iemeslu dēļ.

Kuldīgā Ziemassvētku laikā varēja iegādāties daudz jauku nieku. Stikla namiņš pie rātsnama 24. decembrī vēl līdz pat 16.00 bija atvērts – sak', ja nu kādam kas piemirsies. Lietu klāsts arī bija gana daudzveidīgs, sākot ar Abavas vīnu mazformāta produkciju, medus miniburciņām un tējām un beidzot ar trušādiņu niekiem un malciņu karsta dzēriena vai karstvīna.

Visai dāvanu daudzveidībai tomēr piemita kaut kas tāds, kas Latvijas mājražotāju preču iepakojuma dizainu vieno. Tas nav nekas slikts vai nepiedienīgs, tas pat izskatās labi un nešķiet bīstams bērniem vai mājdzīvniekiem. Un tomēr, ieraugot kārtējās pilnīgi ekoloģiskās sveces vai ziepes iepakotas brūnā papīrā un apsietas ar lina aukliņu, sāk gribēties, kaut šis jaukais pakojamais papīrs no noliktavu plauktiem uz laiku izgaistu. Lai arī tas nieciņš ir mīlīgs un paša dāvinātāja/darinātāja siltuma apdvests, tas neglābjami tuvojas pārļaičīgam garļaičīgumam, kurā intensīvi personiskais mēdz pāraugt bezpersoniskajā.

Mūsdienu rūpnieciskajai produkcijai ir savi zīmoli, atpazīstamības iekarošanai ir citi mērogi, tomēr arī amatnieku/mājražotāju veikumu var iesaiņot ar vēsturiskām atsaucēm. Kāpēc joprojām pievilcīgs liekas Ķelnes ūdens flakons vai Latvijas balzama pudelīte? Tādēļ, ka līdz ar preces ilgnoturību tikpat cienījamu vecumu caur laiku lokiem saglabājusi tās seja – etiķete. Noslēpumainās pasaules preču izstāžu medaļas, vinjetes un sazin kas – arī tas veido daļu no pievilcības. Protams, ik pa laikam arī etiķetes piedzīvo metamorfozes, tomēr saglabājot sākotnējo tēlu.

Kur vietējam ražotājam meklēt savu ziepju vēsturisko atpazīstamību? Vai kas tāds vispār iespējams? Kuldīdzniekiem ir paveicies.

Kuldīgā 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā darbojās Nikolaja Jevlampjeva spiestuve, kas drukāja etiķetes vai visām Kurzemē ražotajām un arī izplatītajām mantām: ziepēm, šokolādei, liķieriem un dažādiem degvīniem, alum un pat adatām. Etiķešu daudzveidība ir lieliska: zaķi, kas dzer alu, traki sarkani baisi rūķi, kas reklamē degvīna spēku... Bet ir arī gluži glītas bumbieru un citu augļu etiķetes ar brīnišķīgām zelta krāsas vinjetēm un jūgendstila sākuma burtu šriftiem. Tiesām nenovērtējams kultūras mantojums.

Šo visu bagātību var aplūkot Kuldīgas muzeja pamatekspozīcijā, kurā atrodas etiķešu albuma *Muster – Buch Nie.Jewlampjew's Druckerei* kopija. 500 dažādu etiķešu preču dizaina iedvesmai! Protams, nav jādarina kopijas iz *sendienām*, bet nenovērtēt to, kas un cik daudzveidīgi kādā Kurzemes guberņas pilsētā reiz drukāts, arī nevajadzētu. Pašu manta tomēr.

JAUNA UN TALANTĪGA

„Man nepatīk ikdienišķas, pierastas lietas – visu mēģinu darīt kaut kā citādi, lai ir interesantāk,” saka kuldīdzniece, fotogrāfe, Latvijas Mākslas akadēmijas 4. kursa studente Krista Masaļska.

PIERĀDA SEV, KA VAR

Krista stāsta: „Gribēju studēt ko radošu. Ar pirmo reizi Mākslas akadēmijā mani neuzņēma, tāpēc pirms tam mācījos Kultūras koledžā. Akadēmija vilināja gaišotnes un pašas ēkas dēļ. Man patīk izaicinājumi: pašlaik no 40 cilvēkiem vidēji tiek uzņemti 15, un gribēju sev pierādīt, ka to varu. Laikam neesmu tik ļoti māksliniece, cik vienkārši radošs cilvēks. Tādēļ izvēlējos akadēmiju. Citā augstskolā ar sausāku studiju programmu, šķiet, lēnām izdzistu, jo man nepatīk formalitātes un vienveidība. Visdrīzāk turpināšu fotografēt, strādāt ar grafisko dizainu.”

MĀKSLINIEKU VIDĒ

Akadēmijā Krista apgūst vizuālo komunikāciju: „Es mācos *taisīt mākslu*, izpildām ļoti radošus uzdevumus. Esmu mācījusies fotogrāfiju, video filmēšanu un montāžu, dažādas grafikas tehnikas (sietspiedi u.c.), zīmēšanu,

„Esmu vienkārši radošs cilvēks”

Sietspiedes tehnikā veidota grafika *Pa vienu ausi iekšā, pa otru ārā*.

gleznošanu, nedaudz grafisko dizainu, mākslas vēsturi. Mācību programma dod tehniskās zināšanas, lai students savā mākslas darbā prastu lietot dažādus līdzekļus. Mācības notiek vairāk sarunu veidā, nevis tā, ka studenti klausās pasniedzēja lasījumu. Diskutējam ar pasniedzēju, rādām darbus, izdarām secinājumus – ir individuāla pieeja.” Pasniedzēji piedalās izstādēs, seko līdzi jaunumiem pasaulē, un arī studentiem tiek dota iespēja parādīt savus darbus. „Interesantākais bija interaktīvo tehnoloģiju programmēšana. Pagājušajā gadā uztaisīju zīmējumu – grafisku kompozīciju, kur uz papīra uzklātā krāsa ir pieslēgta vadiem. Kad tai pieskaras ar roku, rodas skaņas signāli. Šis darbs labi attēlo to, cik dažādā tehnikā strādājam.”

JĀBŪT DRAUDZĪGAM

Trīs gadus Krista fotogrāfē kāzas: „Es gribēju to pamēģināt, bet baidījies, jo ir milzīga atbildība. Pirms pāris gadiem iespēja radās – kāds pāris mani uzrunāja, un safotografēju pirmās kāzas. Ar laiku jutos

pārliecinātāka, sāku sevi vairāk reklamēt, sapratu, ka tas man ļoti patīk.”

Svarīgi esot zināt, kas pasaulē ir stilīgi: kādas krāsas, kāda apstrādes tehnika. „Jāprot darbu izdarīt labi. Jābūt draudzīgai un atvērtai, lai pāris bildējoties jūtas ērti. Un cītīgi jāstrādā pie savas popularitātes sociālajos tīklos, man ir arī mājaslapa. Lai kļūtu atpazīstams, attīstītu talantu un izprastu fototehniku, jāiegulda liels darbs: jābūt labam marketinga speciālistam, māksliniekam, jāiesaistās diskusijās, jāzina tendences.”

Par nākotni Krista atklāj: „Gribētu savu fotostudiju – darbnīcu, kurā strādāt. Vēlāk ceru pārcelties atpakaļ uz Kuldīgu un izdomāt, kā pilsētai piesaistīt vairāk mana vecuma cilvēku. Arī daži draugi plāno kādreiz te atgriezties, tad varbūt izveidošu biznesu kopā ar viņiem. Tagad viss pārlicieku centrējās Rīgā, bet es gribētu atrast veidu, kā motivēt cilvēkus sākt dzīvi citās pilsētās, arī Kuldīgā.”

Lāsma Reimane
Kristas Masaļskas arhīva foto

Kristas pagājušā gada darbs – grafiska kompozīcija, kurā uz papīra uzklātā krāsa ir pieslēgta vadiem. Kad tai pieskaras, rodas skaņas signāli.

Krista ir kāzu fotogrāfe, un viņai ir sapnis par savu studiju Kuldīgā. Attēlā – Elīna un Arnis kāzu dienā.

NOTIKUMU KALENDĀRS

(līdz nākamajam pielikumam)

KULDĪGĀ

Mākslas namā martā tiks atklāta 12 slaveno mākslinieku izstāde: Džemmas Skulmes, Maijas Tabakas, Daces Lielās, Frančeskas Kirkes, Helēnas Heinrihsones, Intas Celmiņas, Ievas Iltneres u.c. autoru darbi. 22.III Kuldīgas bibliotēkas Kurzemes konference *Vēstures atbalsis Latvijas literārajos procesos pēc 2. pasaules kara*. 9.–29.IV ceļojošā izstāde *Sibirijas bērni*.

Vecajā rātsnamā 21.II–20.III izstāde *Pusdienu servīzes* no Rīgas Porcelāna muzeja. 15.II 18.30 uztura speciālistes Kātrīnas Spulnieces-Aišpures meistar-kāse par kļiploku. 22.II, 1.III un 8.III 18.00 porcelāna mākslinieces Sanitas Ābelītes darbnīca, 12.III 18.00 porcelāna darbnīcas izstādes atklāšana.

Muzejā 11.II 11.00–17.00 cikla *Ģimeņu padarīšana* nodarbība *Gaisma*. No 13.II izstāde *Kuldīga ziemā*: fotogrāfijas, gleznas, priekšmeti. 11.III 11.00–17.00 *Ģimeņu padarīšana* notiks ekspozīcijā *Turīga kuldīdzniece dzīvoklis 20. gs. sākumā*. No 15.III izstāde Kuldīgā dzimušajam čellīstam, komponistam Kārlim Davidovam. No 23.III izstāde par Ventas saikni ar Kuldīgu. 23.III 17.00 ciklā *Kā tur īsti bija...* – deju kolektīvi.

Mūzikas skolā 16.II 12.00 operdziedātājas Malvīnes Vīgneres-Grīnbergas 145. jubilejas koncerts.

Mūzikas skolā 2.III 14.00 Kurzemes mūzikas skolu vispārējo klavieru un klavieru (kora kl.) klases audzēkņu festivāls *Notīci sev*. 9.III 12.00 Ziemeļkurzemes mūzikas skolu audzēkņu festivāls *Akordeona skaņās*.

Bibliotēkā 15.III 14.00 tikšanās ar rakstnieci Ingunu Baueri. 2.IV–25.V Latvijas Rakstniecības un mūzikas muzeja izstāde par kinoindustriju 20. gs. 20.–30. gados. 25. IV–7.V Lūcijas Zahares izšuvumu izstāde *Baltie galdauti*.

Kultūras centrā 15.II 19.00 Vinetas Elksnes un *Mirage Jazz Orchestra* koncerts *Lai skan mana tēvu zeme!*: latviešu, lietuviešu un somu tautas dziesmas džeza ritmos. 17.II 17.00 *Čigānu mūzikas virpulī*. 10.III 19.00 ģimeņu balle. 17.III 12.00 novada deju kolektīvu skate. 18.III 12.00 novada ansambļu skate. 22.III 19.00 Jaunā muzikālā teātra joku izrāde *Lai es formulu*. 23.III grupas *Līvi* akustiskais koncerts *Bez štepsejiem*. 25.III Kurzemes ansambļu konkursa 1. kārtā. 28.III integratīvās mākslas festivāla *Nāc līdzās* koncerts.

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā: 17.II 16.00 Latvijas Radio koris un aktrise Guna Zariņa izrādē *Naktssardze*. 3.III 18.00, 4.III 17.00, 9.III 19.00, 10.III 18.00, 16.III 19.00, 23.III 19.00, 24.III 18.00 XXVI Liepājas starptautiskais zvaigžņu festivāls. 2.IV 16.00 klavesinistes Ainas Kalnciema koncerts. 14.IV 19.00 *Melo-M* koncerts.

Latviešu biedrības namā: 23.II 20.00 izrāde *Kuršu vikingi* pēc Andreja Miglas un Valda Rūmnieka romāna. 24.II 11.00 bērnu un jauniešu ansambļu un solistu konkurss *Pērļu lietus*.

Olimpiskajā centrā: 17.II 19.00 roka un folkroka dziedātājas Nargizas koncerts. 28.II 19.00 Ievas Kerēvicas *Interpretācijas*. 4.III 15.00 komēdija *Tāda es esmu* ar aktrisi Zani Daudziņu. 16.III 19.00 populārās mūzikas koncerts *Liepāja izaicina*. 27.III 20.00 Filipa

Kirkorova šovs. 15.IV 15.00 komēdija *Optimists* ar aktieri Gintu Grāveli.

VENTSPILĪ

Jūras vērtos: 16.II 19.00 koncerts *Čigānu mūzikas virpulī*. 20.II 18.00 LMA grafikas studentu izstādes *Plūsma* atklāšana. 21.II 19.00 Jaunā Rīgas teātra izrāde *Ciniķi*. 27.II 19.00 kubieša Mahito Riveras un grupas *The Sons of Cuba* koncerts. 1.III 19.00 Agneses Rakovskas koncerts *Vienaldzības*. 8.III 19.00 Olgas Rajeckas koncerts. 21.III 19.00 Valmieras drāmas teātra izrāde *Kāķis uz nokaitēta skārda jumta*. 24.III 20.00 armēņu pianista Tigrana Hamasjana koncerts. 26.III 19.00 Baltijas Baleta festivāls. 2.IV 16.00 *Rumbas kvarteta* koncerts.

Kultūras centrā 24., 25.II *Gada izrāde 2017* – Latvijas amatieriteātru Kurzemes skate.

TALSOS

Tautas namā: 18.II 16.00 Eduarda Rozenštrauha 100. jubilejas koncerts. 23.II 18.00 Rīgas saksofonu kvarteta un akordeonista Savvas Zīha koncerts. 3.III 19.00 Dzintara Čīčas 25. jubilejas koncerts. 16.III 19.00 grupas *Līvi* koncerts.

Muzejā līdz 4.III aktu fotogrāfijas un ventspilnieces Ritās Blaževičas akvareļi *Krāsu simfonija*.

SALDŪ

Mūzikas un mākslas skolā: 21.II 19.00 Lindas Leen un ģitārista Riharda Lībieša *Introversijas*. 26.II 19.00 laikmetīgās dejas izrāde *Nature Morte*. 16.III 19.00 grupas *Astro'n'out* koncerts. 19.III 17.00 izrāde *No Rozentāla* ciklā par Latvijas māksliniekiem. 14.IV 19.00 Aijas Vītoliņas un grupas *Tango Sin Quinto* koncerts. **Sporta kompleksā** 14.IV 9.00 izstāde *Ražots Saldus novadā*.

Pielikums
RADQŠĀ Kuldīga

Pielikumu veidoja Iveta Grīniņa, Ingunu Spulniece, Jolanta Hercenberga, Aiga Blumberga, Lāsma Reimane, Aivars Vētrājs. Māksliniece – Inese Slūka. Maketētāja – Laila Liepiņa. Redaktore – Daiga Bitiniece.

Tirāža – 3874.

Tālrunis atsauksmēm 63350567, e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv.

Izdots ar Kuldīgas novada pašvaldības atbalstu.

Zīļu ģimene kopā ar mīļajiem Rebeku un Rodžeru.

SUŅI – mīlestība un atpūta no darba

Turlavnieku Guntas un Agra Zīļu zemnieku saimniecībā Zīļuki ir ap 200 vistu un 100 piena govju, bet Gaidās mīt arī trīs kaķi un lielākais prieks un acuraugs: četrgadīgā bokseru šķirnes kuce Rebeka un gadu vecais amerikāņu akita Rodžers. Rebeka ir vairākkārtēja uzvarētāja sacensībās, kurās jāpārvar šķēršļu josla, un izstāžu laureāte, bet Rodžeram īstās mācības vēl priekšā. Zīļu rūpals ir reizi nedēļā ar pašgatavotiem kūpinājumiem un kulinārijas izstrādājumiem braukt uz Dzirciema ielas tirdziņu Rīgā.

BOKSERUS MĪLĒS VIENMĒR

Rebeka jeb Becītis ģimenē ir trešais bokseris. „Man kā jau lauku bērnam suņi patikuši vienmēr,” stāsta Gunta. „Pirms daudziem gadiem Priedainē kādai ģimenei uzdāvināja bokseri, bet suns klaiņāja pa visu Kuldīgu. Viņi bija ielikuši avīzē, ka to dāvina. Mums suņa nebija, par bokseru raksturu neko nezinājām. Kā ieraudzīju, kā suns man uzmetās virsū laizīt seju, sapratu, ka tas ir manējais – jāved mājās. Bonis nodzīvoja līdz 14 gadiem. Divus mēnešus pēc tam jutāmiem slikti – kaut kā trūka. Uzzinājām, ka Rendas mežos audzē suņus. Paņēmām bokseru kucīti, gandrīz Boņa kopiju, pat bez mācīšanas ļoti gudru sunenīti. Bet pēc Ringlītes no Ropažiem atvedām Becīti.” Agris piebilst: viņi pārliecinājušies, ka kuce ir uzticīgāka.

Bokseris ir ģimenes loceklis: guļ gultā, piedalās sarunās, braukā līdzī mašīnā.

Amerikāņu akita Rodžers uzradies, kad citos medību laukos aizgājis vilku šķirnes suns – īsts sargs. „Uzzinājām, ka šī ir Latvijā reta šķirne. Lai gan liela auguma, Rodžers ir īsts mīļums, bet svešu pagalmā neielaidīs,” uzliela Agris. Gunta smejas: „Šis nu nebūs piekariņš ķēdē! Tāpēc īsta sargsuņa mums nav. Metienā no paša mazākā un slimākā tāds nu izaudzis – mūsu draugs. Tagad abi grib būt līderi, bet vienlaikus līderi jābūt man – jānoliek abi pie vietas. Vajadzīga milzu pacietība. Desmit reižu jau esmu Rodžeram solījusi, ka atdošu patversmē, ja neklausīs. Bet to mīlestību, kādu viņi dod, nekur citur nesaņemsi.”

JĀSKRIEN LĪDZI

„Ar Becīti mums sākās lielās darīšanas – viņai vajadzēja piedalīties izstādēs. Pie Rutas Samsonovas Skrundā atradām suņu skolu. Ruta ir vienreizējs cilvēks – visā Latvijā pazīstama trenere. Bet sacensībās Rebeka iziet šķēršļu joslu. Visu Latviju esam izbraukājuši. Tādu sacensību nebija, ka atbrauktu bez medaļas – jau 19 savāktas,” Gunta lepojas. Nofilmēts video, kur abas ar Rebeku redzamas ringā. Becītis rāda augstu paklausības skolu un veiklību dažādos šķēršļos.

Gunta nosmejas, ka viņas gados izrikšot sunim līdzī cauri visiem šķēršļiem, kas parasti ir stadionos, kļūst aizvien grūtāk: „Man vienā stadiona galā jānosēdina suns, pašai jāatkāpjas uz otru, Becītis jāpiesauc klāt, un tad nu abām uz laiku jājož. Pārējiem saimnieki gados jauni – tie var izskriet. Man gadījies arī paklupt.”

Rebeka prasmes rādījusi arī turlavniekiem Ķikuru ezera svētkos. Siltā laikā šķēršļu treniņiem tiek uzlikti pie mājas, tie šobrīd novākti, bet vienu Rodžers pamanījies sagrauzt. Agris: „Rodžers ir gudrs. Ja liek kaut ko darīt, no sākuma padomās.” „Trenere man teikusi: „Kad tu dod komandu, visi Skrundas suņi vai nu sēž, vai guļ – vienīgi tavējais stāv,” Gunta mīļīgi pabužina nepaklausīgo Rodžeru.

RĪGĀ IZDEVĪGĀK

Zīļuki specializējas piena lopkopībā, labību izaudzē tikai savām vajadzībām. „Pienu nododam *Elpā*, bet viņi ap padsmi tūkstošiem eiro mums parādā,” pasūrojas Agris. „Esmu ar priekšniecību sakacējies ne pa jokam. Viņi mūsu naudu sadala pēc saviem ieskatiem: citreiz atsūta 200 eiro,

Amerikāņu akitas Latvijā vēl ir retums, un mūsupusē Rodžers varētu būt vienīgais savas šķirnes pārstāvis.

Bokseru kucīte Rebeka savas balvas rāda fotosesijā Kuldīgā.

citreiz 500, nevis tik, cik līgumā paredzēts. Mēs nezinām, kā galus savilkt. *Elpas* vadītājam teicu: „Man traktors ņemts kredītā, bet tu manu naudu izmaksā pēc saviem ieskatiem. Kāpēc man par kredītu jāmaksā soda nauda? Pārformēšu uz tevi – maksā tu!”

Gunta papildina: lai izdzīvotu, sākuši ar vistām un olām. „Olas krājās, atradām Dzirciema ielas tirdziņu Rīgā, kur tās pārdot. Ceturtdienās mūs gaida ap 30 cilvēku rinda. Aizvedam arī pašu kūpinātu gaļiņu, desas.” Agris slavē: „Mammītis (Gunta) pēc senām receptēm sacep kotletes, aknu plāceņus, riktīgus komenvīderus – pankūkas ar plaušu pildījumu. Rīdzinieki nezināja, kas tie tādi. Tagad izķer, kā traki.”

◆ **GUNTA ZĪLE:** „Nevar jau dzīvot tikai ar māju un lopiem. Citi varbūt uzspēj paceļot, pasportot – mēs ņemties ar suņiem. Tie ir mūsu bērni un vaļasprieks. Reizi nedēļā cenšamies izbraukt uz mācībām aplokos, strādājam arī mājās.”

◆ **AGRIS ZĪLE:** „Savu Guntu pirms 18 gadiem iepazinu radio raidījumā „Sirdslietu aģentūra”. Tolaik strādāju mežā Talsu pusē. Sestdienas rītā raidījumu dzirdēju, pirmdien no rīta paspēju uzskrīpāt vēstulīti, priekšnieks to aizveda uz pilsētu, iemeta pastkastē. Nākamajā raidījumā manējo nolasīja pirmo, un Gunta atbildēja.”

Gunta ar šo rūpalu visas dienas aizņemtas: „Tikai piektdienās pēc tirgus atpūšamies. Sestdienās braucam pēc gaļas, līdz ceturtdienai ražojam, pat naktis jāpieķer klāt, vēl saimniecība jāapkopj. Uz Rīgu braucām, jo tur labāka pirktpēja. Mēģinājam Kuldīgā, Liepājā – tur par vienu tirgus reizi jāmaksā 12 eiro, bet Dzirciema ielas tirdziņā – 2,80. Varam produkciju laist lētāk.”

IZDŽĪVO VISAS

Zīles atceras, kā gājis ar vistām: uzzinājuši, ka no Latvijā pirktajiem cāļiem izdzīvojot tikai puse. Sarunājuši tos no Zviedrijas, bet paņēmuši ar rezervi – 300, ja nu puse nobeidzas. Izdzīvojuši visi. Tagad, kad brauc uz tirgu, līdzī ir ap 1000 olām. „Tirgū dodam pa 1,50 eiro kastē, bet citi tur 3 eiro cenu. Mums jautā, kādēļ tā. Ko tu padarīsi? Visas vistas dēj – kur lai tās olas liek?” retoriski jautā Agris.

Gunta skaidro, ka katru dienu divi lielie spaiņi ar olām pilni – katra jānotīra, jāsašķiro pēc lieluma: „Citreiz Agris jau mostas, bet es vēl virtuvē šķiroju.” Kūti esot palīgi, bet bieži mainoties līdz ar pirmo algu. To, ko mājās saražo, darot divatā – kā citādi varēs pārdot, ja nezinās, kas produktos ielikts?

Pierīgā dzīvo dēls ar ģimeni, strādā par kredītanalītiķi SEB bankā. Gunta nosmejas: „Kad viņš sāk analizēt mūsu biznesu, tos ciparus nemaz neskatos. Tad būs skaidrs, ka lielāka peļņa ir no gulēšanas mājās un iešanas uz pagastu pēc pabalsta.”

Inguna Spuleniece

Zīļu ģimenes arhīva un Lāsmas Reimanes foto

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 31. janvāra līdz 7. februārim piedzimušas astoņas meitenītes un astoņi puikas.

Vienam zēnam un vienai meitenei vecāki vārdu vēl domā, pārējiem doti šādi vārdi: Severīna, Gabriela, Enija, Emīlija, Amanda, Matilda, Anna, Rodrigo, Aksels, Kristiāns, Tomass, Henrijs, Kārlis, Aleksandrs.

Pirmā mazulīte

Ingus un Žaklīna Ļitvinčuki ļoti gaidījuši un 6. februārī 17.25 sagaidījuši pirmo bērniņu. Meitiņa svēra 2960 g un bija 51 cm gara. Viņai dots vārds Amanda. Vecāki domājuši ilgi, beigās tomēr izvēlējušies šādu, lai ir viegli izrunāt un labi skan kopā ar sarežģīto uzvārdu.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

SPECIĀLISTS SKAIDRO

Irīna Birziece, zvērināta notāre

Vai slēgt laulības līgumu?

Esmu vīram otrā sieva, mums ir divi bērni. Vīram no pirmās laulības ir meita, un viņa, sasniedzot 18 gadus, var no tēva pieprasīt savu mantojuma daļu. Māja, kurā dzīvojam, ir uz mana vārda. Vai vajadzētu rakstīt laulību līgumu man par labu, lai māju nevar sadalīt?

Meita no pirmās laulības uz tēva mantojumu var pieprasīt tikai pēc viņa nāves, kad atklāsies mantojums. Tēvam vēl dzīvam esot, meita nevar izprasīt savu mantojuma daļu. Mantiņieku loks, manta, kā arī tiesības uz to nosakāmas mantojuma atklāšanās brīdī (nāves dienā). Par mantojumu tiek atzīta kustamā un nekustamā manta, kā arī citiem atdodamās tiesības un saistības, kas aizgājējam piederēja nāves dienā.

Ja jūsu vīrs testamentu neatstās, tad pēc likuma pēc viņa nāves mantot tiks aicināti pārdzīvojušais laulātais un tuvākās šķiras mantinieki, konkrētajā gadījumā visi bērni – gan pilngadīgie, gan nepilngadīgie, kurus pārstāv aizbildņi. Notārs mantojuma lietas ved bezstrīda kārtībā, tāpēc mantojuma apliecībā nevarēs tikt iekļauta tā manta, kas reģistrēta nevis uz mantojuma atstājēja, bet uz jūsu vārda. Tomēr tiesas ceļā meita var izprasīt tēva daļu, kas ietilpst viņa un sievas kopīgajā mantā, pamatojot prasību un pierādot, ka tēvs ieguldījis savu naudu vai ar darbību palīdzējis mantu iegūt.

Ar laulības līgumu var noteikt vai nu to, ka īpašumi, kas pieder jums un vīram, ir laulāto kopīgā manta vai arī šķirta, vai arī sadalīt visu to laulāto mantu, kas nav atzīstama par viena laulātā atsevišķo mantu.

Lai saņemtu konsultāciju konkrētā situācijā, tā sīkāk jāapspriež ar notāru, varat doties pie jebkura.

IZ DZĪVES

Noklausīta saruna

Pirms pensionāru klubiņa pasākuma satiekas divas dāmas.

Viena jautā: „Kāpēc Mirdziņa šodien neatbrauca?”

Otra: „Viņai reibst galva – skābeklis nepieklūst smadzenēm.”

Pirmā atbild: „Tā jau ir, šodien tāds slikts laiks.”

Otra: „Kā tad – slikts laiks! Nevajag līdz trijiem nakstī internetā sēdēt, tad galva nereibst.”

Jācer, ka viss būs labi

Basketbolists Kristaps Porziņģis, kurš spēlēja Amerikā un NBA pārstāv Ņujorkas klubu Knicks, šonedēļ spēles laikā sarāvis ceļgala krusteniskās saites.

Kristapa vecmāmiņa Antonija Trumsīņa, kas dzīvo Alsungas novadā, stāsta, ka sazinājusies ar dēlu, Kristapa tēvu Tāli: „Televīzijā to spēli skatījos un redzēju, kā viņš krīt un satraumējas. Dēls teica, ka Kris-

taps ir slimnīcā un drīz būs operācija. Pirms tās neko vairāk arī viņš nevar pateikt – tik vien to, ka pēc tam ārstēšanās būšot ilga. Tad jau redzēs, kā būs ar spēlēšanu. Ceru, ka atveseļojoties, kad viņam jau būs labāk, Kristaps atbrauks arī uz Latviju.”

K.Porziņģim 18. februārī kā pirmajam latviešu basketbolistam vajadzēja piedalīties NBA Zvaigžņu spēlē, taču traumas dēļ viņš nevarēs sportot vis-

maz deviņus mēnešus. Kā medijiem sacījis Latvijas vīriešu basketbola izlases galvenais treneris Amis Vecvagars, tā ir smaga trauma, un profesionālais basketbols diemžēl sasniedzis tādu atpūtas līmeni, ka šādas traumas notiek bieži. Piemēram, arī Dāvim Bertānam tā noticis divreiz, un viņš profesionālajā sportā atgriezies, vienīgi atveseļošanās ir ilga.

Jolanta Hercenberga

NO SARUNĀM SANATORIJĀ

Ista sieviete

Manas jaunākās meitas vīramāte ir tāda sieviete, kādu nav daudz. Bet kas zina – varbūt ir, tikai mēs viņas nesatiekam. Pirmais vīrs no viņas aizmuka, kad abu bērns piedzima, otrs izturēja vēl mazāk, trešo viņa pameta pati, bet ceturtais viņu apzaga. Nu dzīvo viena, bet esot teikusi, ka vajagot tomēr atrast un kādu vīrieti apprecēt, jo dzīvot nelaulātai neklājoties. „Vai

es kāda slimniece, ka bez vīrieša?” ik pa laikam nosakot.

Vienam cilvēkam par daudz

„Kas tad man, ja salīdzina ar citu nelaimēm?” tā saka jauna, simpātiska būtne, kuras vīrs divas no septiņām dienām nedēļā pieliekas kā mārks. Tas esot nieks, salīdzinot ar Vintu, kurai

vienā brīdī debesis pār galvu sagruvušas. Vienā gadā nomirusi mamma, kas vēža dēļ stipri mocījusi, aizgājusi mīļa vecmāmiņa, un jauno sievieti ar diviem maziem bērniem pametis jaunais vīrs. Kad tas noticis, Vinta sākusī izturēties dīvaini, runāt nesaprotamus tekstus, aizmirst bērnu vajadzības. Kad kaimiņi sākuši interesēties, iesaiņījusies bāriņtiesa, un izrādījies – jaunā sieviete sajukusi prātā.

ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES

Kuldīdznieks Jānis Miņins, kurš trenē Polijas bobslejistus, cik spēs, Kurzemnieka lasītājus informēs par ziemas olimpiskajām spēlēm, kas Phjončhanā, Dienvidkorejā, notiks no 9. līdz 25. februārim.

Otrdiena,
6. februāris

„Šodien sals un vējš knieba stiprāk – ir minus 18 grādu. Visu komandu mehāniķi un treneri sāk dzīvoties pa garāžām, montējot bobus, jo rīt un par rīt būs neoficiālie treniņbraucieni, kas ļaus piebraukt trasī.

Šodien pēc treneru sapulces tika dota iespēja pirmo reizi trasī izstaigāt, izpētīt profilu un ledus kvalitāti, kā arī citas nianšes un pārrunāt rītdienas braukšanas plānu. Trase pilna ar visu komandu sportistiem un treneriem, lai sagatavotos pirmajiem braucieniem.

Jau divas dienas sastopos ar nelielām organizatoriskām problēmām no korejiešu puses. Piemēram, ja jānokārto kāds jautājums, tiek lūgts uzgaidīt, vēlāk tieku aizsūtīts pie cita galdiņa, tālāk pie cita, un tā pāris reizi, kamēr atrodam kādu, kurš par to atbildīgs. Protams, arī valodu barjera šeit jūtama, jo ar angļu valodu viņiem pagrūti un rodas daudz pārpratumu, daudzi visai kuriozi.

Tā kā visa kustība uz trasī notiek ar oficiālo transportu, arī šeit rodas nelieli sarežģījumi, jo organizatori nav ierēķinājuši lielo pasažieru skaitu, kas vēlas doties uz trasī vai no tās. Ik pēc 15 minūtēm kursē viens 20 vietu autobuss, kaut gan vispieprasītākā laikā vienlaikus jānogādā ap 100 cilvēku, tāpēc autobusu nākas gaidīt pat stundu. Tika solīts rīt to atrisināt – visus laikus nogādāt trasē un atpakaļ.

Šodien daudzi brīdināti, ka izplatās kaut kāds vīruss un jābūt uzmanīgiem.

Izlasīju ziņu, ka ASV bobsleja pilotam Olsenam īsi pirms olimpiādes bijusi apendicīta operācija. Nodomāju: vēl viens bēdu brālis, kam nepaveicās tieši spēļu laikā.”

Trešdiena,
7. februāris

„Šodien pirmie neoficiālie treniņbraucieni. No rīta atkal minus 20 – nekā patīkama sportistiem, jo tādā laikā pagrūti laukā iesildīties, tāpēc saviem audzēkņiem aizliedzu stumt startu ar pilnu jaudu, lai nebūtu traumu. Daudzas komandas rīkojas tieši tāpat. Šādā temperatūrā pat silidošās smērēs diži nepalīdz.

Kā jau pirmajos braucienos, visiem bija daudz kļūdu un diezgan nestabili braucieni, bet tas tikai normāli. No latviešiem man patika, kā Oskars Ķibermanis pieveica to trases daļu, kurā viņu redzēju, un tur izbrauca gandrīz vislabāk. Neiztika arī bez kritieniem – krita Beļģijas un Kanādas ekipāža. Sportisti veseli, tehniku salabos, un rīt visi būs uz stīpas. Beļģu sieviešu ekipāžas stūmēja

pēc kritiena pat vēl smaidīja un jokojā, ka beidzot var sevi saukt par īstu bobslejisti, jo kritusi pirmo reizi mūžā (bobslejā nerakstīts likums: kamēr neesi kritis, par īstu bobslejistu sevi saukt nevari). Tāpēc meitenei gandarijums šoreiz bija lielāks nekā sāpes un pāris zilumu.

Trasē ir daudz āķīgu vietu, kuras grūti izbraukt, un nedaudz lielākas priekšrocības ir lielajām komandām, kuru treneri var nosegt lielāku trases daļu – nofilmēt un uzreiz piekorigēt trajektoriju nākamajam braucienam. Mēs mazajā Polijas komandā varam nofilmēt un koriģēt trasē divas vietas no 16, bet, piemēram, Vācija uzreiz astoņas, un piloti trasī apgūst ātrāk. Mazās komandas cenšas kooperēties, ja viens otram neesam konkurenti, lai arī nedaudz spētu turēt līdz lielajām. Šoreiz sadarbojamies ar Beļģiju, jo mēs nekonkurējam un spējam trasē nosegt vismaz piecas vietas.”

PĀRDOD

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērišana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Dažādus **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

RUDZUS, KVIEŠUS. Tālr. 29560864.

MEDU ar piegādi. Tālr. 26853597.

CŪKGAĻU, 2,50 EUR/kg. Tālr. 25729801.

12 mēnešus vecas brūnās, Hailain šķirnes **DĒJĒJVISTAS**. Piegāde bez maksas. Tālr. 24976880.

Gadu vecas, labas brūnās **DĒJĒJVISTAS**. Tālr. 26746873.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu, skaldītu **MALKU**, 5 m³ ar piegādi – 160 EUR. Tālr. 27173141.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus. Tālr. 29249578.

VAJADŽĪGI

SIA **RV2000** (41203052542) bārs-resorāns **Pilādītis** meklē **PAVĀRU/I**. Tālr. 28387825.

Lauksaimniecības uzņēmums SIA **Tārgalīte** (41203008934) aicina darbā **TRAKTORISTU**. Sīkāka informācija pa tālr. 29735457.

SIA **Energoparks** (41203010464) piedāvā darbu **AUTOVADĪTĀJAM** uz kokvedēja ar piekabi. Tālr. 29242783.

ZĀĢERI un palīgi. Tālr. 25579504 (Andrejs Feldmanis).

SIA **ALMA M** (40003543608, licences nr. 022/2017) piedāvā darbu Vācijā gaļas pārstrādes kombinātā. Stundas likme 8,85 eiro, nodrošina dzīvošanu (66 eiro mēnesī). Sīkāk pa tālr. 20227843.

VĒLAS ĪRĒT

Vienistabas vai divstābu **DZĪVOKLI**, kārtību garantē. Tālr. 27814426.

Jaunumi arī portālā

www.kurzemnieks.lv

Dziedniece Sāra

• Dziedināšana
• Pareģošana
• Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)
Tel. pierakstam 26381988
Pieņems Kuldīgā
13., 27. februārī.

PĒRK

SIA **Lāses AM** par labu cenu iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES** (kautsvarā) un **CŪKAS** (dzīvsvārā). Transports bez maksas. Ir piemaksas par nodoto lopu daudzumu. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

SIA **Kurzemes Gaļsaime** – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **GOVIS, BUĻĻUS, TELES**. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Apsēklotas **TELES**. Tālr. 26516144.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29327241.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS**, lauksaimniecības tehniku. Tālr. 26104984.

MOPĒDUS: *Rīga, Delta, Stella* u.c. Tālr. 29729977.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu un cirsma. Tālr. 25770062.

100% Latvijas uzņēmums **Craftwood** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Ozola, oša, bērza **ZĀĢBAĻĶUS**, alkšņa **MALKU**. Tālr. 29428876.

MALKU, cirsma, mežus. Tālr. 26544462.

Neskaldītu meža **MALKU** 20–40 m³ ar piegādi. Tālr. 26565923.

Senas **MĒBELES**, lādes un citas senas lietas. Tālr. 20508617.

Veco **PAPĪRŅAUDU**, loterijas biļetes, apbalvojumus. Tālr. 26499892.

Uzpērkam dabīgos **MATUS** astēs un **BIZĒS** par labu cenu no 35 cm garuma. Zvaniet! Tālr. 24915507.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

RAGUS. Tālr. 22048516.

RAGUS. Tālr. 20633660.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko B, BE, C, CE, **95. KODA** kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Kursu cena 35 eiro. Tālr. 26120089, [WWW.MODRAAUTOSKOLA.LV](http://www.MODRAAUTOSKOLA.LV).

PĒTERA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursus. Sākums 14. februārī. Tālr. 29210837.

AUTOSKOLA Ripo A rīko B un 95. koda kursus Skrudas vidusskolā 12. februārī 18.00. Tālr. 26773763.

Piedāvājam universālā iekrāvēja **CASE 695** pakalpojumus, 25 EUR stundā. Tālr. 26440069.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Veicu **CELTNIECĪBAS** un **REMONTA** darbus. Ir liela pieredze. Tālr. 28451547.

LĪDZJŪTĪBAS

*Ar mūžiem tāpat kā ar svecēm –
Deg, kamēr nenopūš vējš.*

/V.Kokle-Līviņa./

Izsaku visdziļāko līdztūību Benitai ar ģimeni, vīru, tēvu un vectēvu zaudējot.
Mārīte

Izsakām līdztūību tuviniekiem, ERNESTU STAŅEVIČU mūžībā pavadot.

Mājas kaimiņi

*Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I.Mežnora./

Visdziļākā līdztūība Imantam ar ģimeni, tēvu zaudējot.
SIA **Korkalns** kolektīvs

*Rokas, kas mīlēja darbu, gurušas,
Sirds, kas vēlēja labu, nu atdusas.*

/Z.Purvs./

Mūsu visdziļākā līdztūība Imantam Staņevičam, tēvu mūžības ceļā pavadot.

Skaidrīte, Daina, Līga

**Par sporta pasākumiem,
rezultātiem informējiet**

e-pastā: intajansone@kurzemnieks.lv

Kam pienākas piemaksa par bērniem

No 1. marta par divu un vairāku bērnu audzināšanu no gada līdz 20 gadiem Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) piešķirs piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta.

To paredz pērn 22. novembrī Saeimā pieņemtie grozījumi Valsts sociālās apdrošināšanas likumā.

Piemaksa atkarīga no bērnu skaita, par kuriem pabalsts piešķirts konkrētam saņēmējam:

- ja par diviem bērniem, piemaksa būs **10 eiro** mēnesī,
- ja par trim – **66 eiro**.
- Par katru nākamo piemaksa būs par 50 eiro mēnesī lielāka nekā par iepriekšējo kopīgo audzināmo bērnu:
 - ♦ par četriem – **116 eiro**,
 - ♦ par pieciem – **166 eiro** utt.

!! Piemaksa netiek piešķirta par katru bērnu – tā ir viena par to bērnu skaitu, par kuriem tiek saņemts pabalsts.

KĀ VARĒS SAŅEMT?

Iesniegums nav vajadzīgs, jo summu VSAA noteiks atbilstoši tam, par cik bērniem ģimenes pabalsts piešķirts. Tiem, kuriem piemaksa pienākas, aprīlī tā tiks izmaksāta arī par martu, bet, sākot ar maiju, to maksās katru mēnesi kopā ar pabalstu. Turpmāk, kad ģimenē piedzimis vēl kāds bērns, piešķirot pabalstu, VSAA pārskatīs arī piemaksu.

Nosakot piemaksu, bērnu skaitā neiekļauj:

- mirušos;
- tos, par kuriem pabalstu saņem otrs no vecākiem vai cits saņēmējs;
- tos, kuri vecāki par 20 gadiem;

DZĪVES SITUĀCIJAS**1. situācija**

Anna ir pieci bērni: 25 gadus vecs (1. bērns), 19 gadus vecs, kurš mācās (2. bērns), 16 gadus vecs, kurš nemācās (3. bērns), miris (4. bērns) un 12 gadus vecs (5. bērns).

Pabalsts piešķirts par 2. un 5. bērnu: 22,76 eiro + 50,07 eiro = 72,83 eiro mēnesī. Piemaksa ir par diviem bērniem – 10 eiro mēnesī. No 1. marta Anna saņems 82,83 eiro.

2. situācija

Andris ar levu audzina četrus bērnus. Andrim ir divi (15 un 17 gadu, abi mācās) no iepriekšējām attiecībām, kurus viņš audzina un par kuriem saņem pabalstu. Levai no iepriekšējās laulības ir viens (6 gadi). Abiem ir arī kopīgs bērns (2 gadi), par kuru pabalstu saņem Andris.

Andrim

Pabalsts ir 68,28 eiro mēnesī: 11,38 (par 1. bērnu) + 22,76 (par 2. bērnu) + 34,14 (par 3. bērnu). Tā kā Andrim piešķirts pabalsts par trim bērniem no gada līdz 20, tad piemaksa ir 66 eiro mēnesī.

levai

Pabalsts ir 11,38 eiro mēnesī (par 1. bērnu). Piemaksas levai nebūs, jo pabalstu viņa saņem tikai par vienu bērnu.

* Ģimenēs, kurās katram no vecākiem ir savi bērni, kā arī kopīgi, pabalsts būs lielāks tad, ja to pieprasīs tas, kuram dzimušo bērnu ir vairāk.
* Aizbildnim, adoptētājam, cilvēkam, kurā bērnu faktiski audzina, tai skaitā audžuģimenei, piemaksu tāpat nosaka pēc tā, par cik bērniem kopā piešķirts pabalsts. Ja tas ir par trim saviem un diviem audžuģimēniem, piemaksa tiks noteikta par piecu bērnu audzināšanu, proti, 166 eiro papildus pabalstam.

- tos, kuri 20 gadus vēl nav sasnieguši, bet pēc 15 gadiem nemācās;
- tos, kuriem vēl nav gads.

Ir arī citi gadījumi, kad VSAA piemaksu nepiešķir. Ja par vienu bērnu pabalstu saņem tēvs, bet par otru – māte, pabalsta summu tas neietekmē, bet piemaksu gan.

Piemērs

Ģimene audzina sešus bērnus – trīs, piecu, septiņu, 10, 13 un 14 gadu vecumā. Māte saņem pabalstu par pirmajiem trim, tēvs – par nākamajiem trim.

Māte saņem	Tēvs saņem
Ģimenes valsts pabalstu 68,28 eiro (11,38+22,76+ 34,14).	Ģimenes valsts pabalstu 150,21 eiro (50,07+ 50,07+ 50,07).
Piemaksu par trim bērniem – 66 eiro.	Piemaksu par trim bērniem – 66 eiro.
Kopā: 134,28 eiro mēnesī.	Kopā: 216,21 eiro mēnesī.
Ģimene kopā saņem 350,49 eiro mēnesī.	

Ja pabalstu par visiem bērniem pieprasītu viens no vecākiem: pabalsts būtu 218,49 eiro (11,38+22,76+ 34,14+ 50,07+ 50,07+ 50,07); piemaksa par sešiem bērniem – 216 eiro. Kopā ģimene saņemtu 434,49 eiro mēnesī.

KĀ RĪKOTIES?

Ja ģimenē ir šāda situācija, var vienoties, kurš par bērniem saņems pabalstu, un šo izvēli darīt zināmu VSAA.

ĢIMENES VALSTS PABALSTS

Nosakot tā summu, kopīgajā bērnu skaitā ieskaita visus pabalsta pieprasītājam dzimušos. Arī:

- tos, par kuriem pabalsts vairs netiek maksāts,
- tos, par kuriem pabalsts netiek saņemts (piemēram, mirušos bērnus,
- tos, kurus cilvēks faktiski neaudzina (audžubērns, tos, kuri ir aizbildniecībā un aprūpē pirms adopcijas).

Bērnu skaitā neietilpst tie, par kuriem vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības.

Ģimenes valsts pabalsts ir:

par 1. bērnu – **11,38 eiro** mēnesī,
par 2. bērnu – **22,76 eiro**,
par 3. bērnu – **34,14 eiro**,
par 4. un katru nākamo – **50,07 eiro**.
No 1. janvāra ģimenes valsts pabalstu var saņemt par bērnu **līdz 20 gadiem** (iepriekš līdz 19), kamēr viņš mācās vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē (iepriekš tikai tad, ja nesaņēma stipendiju) un nav stājies laulībā.

INTERESANTI

Vai pastāv tīrs ūdens?

Uzņēmumi, kas ražo pudelēs pildītu ūdeni, reklāmās pirms vārdiem *svaigs* ieliek vārdu *tīrs*. Ūdens attīrītāju uzņēmumi iegūst miljardiem dolāru peļņu. Oregonas (ASV) universitātes ķīmijas profesore Meja Nīmane skaidro, ka ūdens viegli pārveido jonus no vides, lai nodrošinātu patiesi tīru dzērienu. „Absolūti tīra ūdens nav, vai arī vismaz tas nav iespējams uz Zemes. Ūdenim patiešām *patik* izšķīdināt sevī citas vielas, jo ūdens molekulām ir divaina Mikimauša forma – ar diviem ūdeņraža kodoliem vienā galā un skābekļa kodolu otrā galā, un katrai ir savs elektriskais lādiņš. Ūdens molekulas šīs lādētās ūdeņraža saites izmanto tam, lai mijiedarbotos un pievilktos. Tādēļ ļoti iespējams, ka ūdenī mazliet izšķīdīs jebkurš objekts, ar ko tas saskaras. Un, jo tīrāks ūdens paraugs, jo spēcīgāk tas mēģinās izšķīdināt jebkura objekta jonus. Tas ierobežo cilvēka spēju radīt tīru ūdeni, jo kādā brīdī tas sāks izšķīdināt arī tvertnes sienas.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 9. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 9 st. 04 min. Saule lec 8.06, riet 17.10.

Naktī -6°...-8°

Dienā 0°...-9°

RĪT, 10. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 9 st. 09 min. Saule lec 8.04, riet 17.13.

Naktī -4°...-6°

Dienā -2°...-5°

PARĪT, 11. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 9 st. 14 min. Saule lec 8.01, riet 17.15.

Naktī -4°...-5°

Dienā 0°...-4°

27. februārī plkst. 19.00
teātra namā JŪRAS VĀRTI, Ventspilī

Legendārās kubiešu grupas
LOS VAN VAN balss

MAYITO RIVERA &
The Sons of Cuba

LATVIJAS FINIERIS

AKCIJU SABIEDRĪBA

IEPĒRK BĒRZA FINIERKLUČUS
ar diametru tievgalī zem mizas no 18 cm.

Koklukumā *Skrunda*, Kuldīgas ielā 10. Cena 85 EUR/m³.
Kurzemē mežā, pie ceļa, cena pēc vienošanās.
Cenas ir informatīvas, www.finieris.lv, tālr. 29265634.

PĒRKAM

* *Augošu koku cirsma*
un sortimentus pie ceļa;

* *Papīrmalku ostas:*
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Palīdzam noformēt dokumentus,
veicam cirsma iestīgošanu,
dastošanu, novērtēšanu.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums
par ļoti labu samaksu nopirks MEŽA ĪPAŠUMU
vai arī augošus kokus jūsu īpašumā.

Cena līdz pat 10 000 EUR/ha. Serificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsma skices, veiks koku uzmērīšanu, ja nepieciešams, atjaunos robežstīgas un kupicas. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi.

- Ja vēlaties pārdot īpašumu vai augošus kokus – tālr. 28368838, 26129919.
- Ja vēlaties izgatavot taksāciju, skices vai atjaunot robežstīgas – tālr. 29175345, e-pasts: info@lmu.lv.

LOGI UN DURVIS *Ziemas atlaides logiem līdz 48%**

Akcija līdz 28.02.2018.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

SIA **STILLS**
Talsu nov. Laidzē

pērk zāgbaļķus:

- ◆ **OZOLA** no 24 cm/d
A klase no 90 līdz 330 eiro/m³
1. šķira no 120 līdz 170 eiro/m³
2. šķira no 90 līdz 120 eiro/m³
- ◆ **OŠA** no 24 cm/d
A klase no 120 līdz 180 eiro/m³
1. šķira no 80 līdz 120 eiro/m³

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29463811, 29334955.

Seko mums:

Kurzemnieks
www.kurzemnieks.lv
jaunais_kurzemnieks
@kurzemnieks_K

SIA **LATEIRA**

pērk CIRSMAS, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
- veic cirsma iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

FEBRUĀRA ERUDĪTS

Arhitektūrā plāksne – kolonnas kapitēļa pati augšējā daļa, uz kā balstās arka vai sija.

Atbildes līdz 12. februāra 12.00 atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: atšķirīgu vielu daļiņu (atomu vai molekulu) sajaukšanās siltumkustības, atšķirīgas koncentrācijas u.c. iemeslu dēļ, ir difūzija.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs.

10.februārī Kuldīgas novada Sporta skolas sporta bāzēs

KULDĪGAS NOVADA ATKLĀTĀS 9.ziemas SPORTA SPĒLES

Sacensību atklāšana plkst. 10.00
pie Kuldīgas NSS vieglatlētikas manēžas

- Galda teniss
- Svaru bumbu celšana
- Zemledus maksākerēšana
- Dambrete
- Hokejs 3:3
- Peldēšana
- Šautriņu mešana
- Kāršu spēle «Zolīte»
- Šahs
- Ārmrestlings
- Novuss
- Vieglatlētika
- Slepošana
- Šaušana ar pneimatisko šauteni

SIA «Cita Tehnika»

par augstām cenām ar tūlītēju samaksu

PĒRK
meža īpašumus,
cirsma ar izstrādes tiesībām,
apaļkokus mežā pie ceļa,
kā arī **VEIC**
cirsma izstrādi,
meža, īpašuma vērtēšanu,
taksācijas sagatavošanu,
dastošanu,
dokumentācijas sakārtošanu.
Tālrunis 28323899.